

Glas Svobode.

GLASILO SVOBODOMISELNIH SLOVENČEV V AMERIKI.

"OD BOJA DO ZMAGE"

"KDIR NE MISLI SVOBODNO, SE NE MORE BORITI ZA SVOBODO"

Štev. 46.

Chicago, Ill., 15. novembra 1907.

Leto VI.

Obvestilo.

Vse dopise, denarne pošiljate in sploh vse korespondence, tičoč se "Glas Svobode", naslovite v bodoče na sledeči naslov: "Glas Svobode", 665 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

Pozor čitatelji!

Boj je končan, trdovratna trdnjava na piškavi zaslombi je padla!

Cenjeni čitatelji se bodo še spominjali, kako me je g. I. A. Kaker v 38. št. lista "Glas Svobode" z dne 20. sept. t. l. zasmehoval, češ: list je moj, Konda ima 4. papirčke, kateri niso nič vredni, ko na moj podpis noben človek čaše vode ne da, in — mir beseđi. Kolikor ni g. Kaker sam zviti lisjak, imel je svetovalec (o katerih bomo še posebej govorili), in kateri v svoji nadutosti mislijo, da so modrost z korecem zajemali, a vsegavednost jih je zapustila in običali so kakor muhe v močniku.

Sodrug Ivan Molek je od svojega deleža odstopil, kar je nameraval vže popret storiti, a se udal prošnji in ostal; upiral se je pa tembolj g. Kaker, in upiral bi se bil še dalje, a ga brezplačno ni hotel noben odvetnik zastopati, in Kaker je list "Glas Svobode" na milost ali ne milost — izročil.

Kdor drugim jamo koplje, sam vanjo pade!

Torej, cenjeni somišljeniki, naročniki in čitatelji "Glas Svobode"! List je bil vsled slabega vodstva, svoj namen in svojo pot zgrešil. Malo je manjka, da ni do cela prepadel!

Naša pozornost in dolžnost bo, da list zopet v pravi tir postavimo, in strogo v socialnem smislu našim bratom sotrpinom koristimo!

Bratje! Mi Vas prosimo, da nas čuševo in materijelno podpirate, da zamoremo proti nam označenem cilju uspešno korakati naprej.

Mi Vas prosimo, da naročnikov kolikor možno pridobite in naročnino točno dopošiljete, da nam bode mogoče list za enkrat vsaj povečati, če vže ne izdajo pomnožiti.

Nadaťe prosimo za dopise in spise. Prvi morajo biti stvarni v obče pomemni in brez osebnih napadov; spisi ali članki pa naj bojo pisani v socialnem duhu časa, brez čira na obseg.

Torej v nadi, da bo Vam in team ustrezno Vam kličem: s socialnim pozdravom, na zdar!

Martin V. Konda.

7. nov. 1907 v Chicagu, Ill.

Grozna nesreča.

V Mahan-y City, Pa., sta v rudniku Draper Mine, rudar Miba McCabe in sodrug delala. V sled male razstrelbe so se podpre (štofi) podrli in v tem hipu se je zemlja in kamanje začelo vsipavati. McCabev sodrug je utekel, a McCabe-ja je zasulo. Nesrečnež je 800 čevljev globoko živ zakopan in ves trud ga rešiti je neuspešen. Materijala se je toliko nasulo, da kakor zvedenci pravijo, v enem letu se ga odstraniti nemore. Torej živ pokopan, brez vsake rešitve. McCabe zapušča ženo in 6 otrok.

Vhod v šoht je pred durmi njegove hiše.

Usoda rudarja! Posestnik rudnika pa doma računa, koliko vsaki dan dobička ima!

Razgled po svetu.

AVSTRO-OGRSKO.

Cesarju Fran Josipu se je zdrave skoro do cela povrnilo. Mož je žilave narave, toraj vsakemu kašlu vključuje.

Krščanski socialisti se ve na čelu njih kolavodja dr. Lueger, nasprotujejo v državnem zboru, nagodbi z ogrsko sklenjeno.

Hrvaški delegatje so v ogrskem drž. zboru v opoziciji.

Hrvatje dobijo v Zagreb novega bana v podobi grofa, kateri niti hrvaškega jezika ne razumi.

NEMČIJA.

Nemški cesar Viljem št. 2, je obolen na neki zastareli a ponavljajoči se bolezni. Zdravniki so mu odločno priporočali, da naj njegove klebeče govorance ustavi in nepo tiho posteljo varuje.

Svinarski procesi se nadaljujejo in škandalu ni konea ne kraja.

ITALIJA.

V Kalabriji se potresni sunki ponavljajo. Ljudstvo je do skrajnosti zbegano. Večinoma noč in dan v cerkvah čepi in boga moli, da bi nehal tresti in iz škafa liti.

— Proti bivšemu ministru za uk in bogočastje Nasi, se proces zaradi velikanske goljufije in ponareditve javnih listin, nadaljuje. Socialist, bivši profesor Ciccotti, glavna priča in ovaditelj, je sedaj Nasi-ju očital, da je Nasi sokrivec nekega umora.

ŠPANIJA.

Tudi v Španiji se potresi in povodnji ponavljajo. Kralj se je z avtomobilom na lice mesta potresov pelal, a je v vodo padel. Razven mrzle kopeli, se mu ni nič hudega zgodilo.

RUSIJA.

Blažena Rusija sedaj ima dumbo po vladni žerji — kimevec, a vzle demu je revolucija v Kavkazu in Turkostanu med kmeti izbruhnila. Požig, rop in umor je na dnevnem redu.

Bivši minister v znotrajnih zadevah, Gurko, je bil obsojen, leta 1906 poneverjenega denarja, kateri je bil za stradajoče namenjen, — \$250,000 povrniti in je tudi iz službe speden!

SRBIJA.

V Belgradu so baje med vojaškimi častniki zaroto zasledili. Zarotniki so nameravali srbskega prestolonaslednika umoriti. 17 častnikov je v zaroto zapletenih, a si jih samo med razne polke v vr stili.

MACEDONIJA.

V Macedoniji so roparske čete zopet požig, rop in umor vprizovali. — In katoliške sosedne države še vedno križem roke držijo! Štameta, da do neba vpije!!

Popolno umetniško delo.

Gosp. A. M. Mucha, sloveči češki slikar, je sedaj v tej deželi, in izdelal je zopet dve prave umetniške slike, ki bojo krasile za prihodnje leto koledar g. Jas. Trinera, dobro poznatega izdelovalca Trinerjeviga zdravilnega grenkega vina. Kdor torej želi imeti koledar, naj piše ponj na Jos. Triner, 616 S. Ashland Ave., Chicago, Ill. Pisma pridejati je 15 centov v poštnih znamkah po 2 centa.

OPOMBA!

Opozorjamo na imenik novih uradnikov glavnega urada S. N. P. Jednote na 5. strani.

Uredništvo.

Ameriške vesti.

Štrajk brzojavnikov.

Štrajk brzojavnih uradnikov je s tem končan, da so štrajkujoči na celi črti propadli. Od več strani niso pričakovano podpore dobili, zima se bliža in skabi so jim račun prekrizali. Mnogo jih je, ko so morali hišno opravo prodati, da so se preživeli.

En mali del štrajkujočih je zopet v delo sprejetih, večina pa ne.

Zapori.

V Spokani, Wash., je mirovni sodnik Hinkle, dal 187 salonerjev in restavraterjev zapreti.

Prekoračili so zakon o nedeljskem posvečenju. Ta zakon je že več časa v veljavnosti, a sodnik se ga je sedaj z podvojenom silo spomnil.

Dedni davek.

Državni blagajnik Hanser v Albany, N. Y., je prejel ček v vrednosti \$857,000. Ta svota je polovica davka od dedščine po umrlih multimilijonarju James Smith iz New Yorka. Smith je na ženitnim potovanju na Japonskem umrl.

Kaznovana železnica.

V Los Angeles je zvezni sodnik Santa Fe-železnico v kazen \$330,000 obsodil. V obeh slučajih je dokazano, da je železnica popust voznarine dovolila.

Lep za ameriške banke.

Tu pa tam še kakšna banka svoje poslovanje ustavi, a v obče je kriša odvrnjena. Te dni sta dva parnika 17,500,000 dol. v zlatu iz Evrope v New York pripeljala (1). Denar je v prvi vrsti za N. Y. banke namenjen, da red zopet vtemelji.

V Rio de Janeiro

je prednedavnem nekaj dni po vsih ulicah piva v potokih tekla. Zdravstveni urad je bil dognal, da je vseh tamošnjih pivčih, nekoliko odstotkov zdravju škodlive žveplene kisline primešane. To je oblastvo napetilo, da je vso v mestu nabajoče pivo po ulicah izočilo. Tudi drugod bi bilo zdravo, kaj takega.

Romadka-tatica.

Kakor smo svoj čas o "gospoj" Romadki, soproga milijonarja in tovarnarja Romadka v Milwaukee poročali, da je v preiskovalnem zaporu zaradi velikanskih tatvin, katere je izvršila in tudi pripoznala, imamo danes dodavno poročiti, da so bili 9. t. m. John Donovan, zastopnik Romadke, Becker, župan v Milwaukee, in Hogan, zastopnik požarne brambre istotam, pri sodniku Brentano, kjer so se v zadevi Romadke posvetovali. Po sklepu konferenec so se gospodje k državnem pravdniku Healy podali. Healy je baje rekel, da je Romadka hudega tatvine pripoznala. "Ako Romadka pri njeni izpovedi ostane, pojde od 1 do 3 let v ječo," je rekel državni pravdnik. "Da bi se Romadko v naročnico oddalo, proti tem bi se državno pravdnništvo protivilo, kajti v času, ko je tatvica kradla, je bila zdrava." Ako pa Romadka njeno priznanje in izpoved preklič, se-ve, potem pride zadeva pred porotnike in izid zaključka ne more nihče vediti.

Tožba za odškodnino.

J. S. Osborne, vnet agitator za socializem in nevstrašen bojevnik za prosti govor na ulicah, vložil je tožbo za odškodnino proti mestu Seattle za \$20,000 in ravno za toliko svoto proti mestnemu županu in policijskemu ravnatelju.

Znano je, da se bije uprav sedaj ljut boj v mestu Seattle med

kapitalistično upravo mesta in socialnimi govorniki za prost govor na ulicah. Socialnih govornikov je en večer aretiranih bilo okolu petnajst. Kako hitro so zaprli enega, stopil je drug na njegov govorniški prostor, komaj pa je prišel govoriti, bil je aretiran, a takoj je drug agitator stopil na njegov prostor in to se je vrstilo, dokler je kaj govornikov bilo, in takko jih sedaj cela kapica čaka obravnave v okrajni jetnišnici. Osborne bil je prvi aretiraneec, ker pa je bil slabega pogleda, so ga po večdnevem zaporu zastilali prejt kot druge in ga tudi popolnoma oprostili. Celica pa, kjer je bil zaprt, bila je zaduhla brez vsake oprave, kar pa je na obzega starčka toliko uplivalo, da je popolnoma oslepil.

Vladen boj proti Appeal to Reason.

Poseben brzojav časniku "Chicago Daily Socialist" iz Kansasa naznanja, da se je obravnava v zveznem sodišču v Fort Scott pred sodnikom Pollock proti sodrugu Fred. Warren, glavnemu uredniku socialističnega časnika "Appeal to Reason", izhajajoč v Girard, Kans., pričela 12. t. m. popoldan.

Državni pravnik West je nastopil proti obtožencu z vso energijo, toda sodnik Boyle, bivši generalni pravdnik države Kansas, zagovornik Warrena ga je o prvem naskoku srečno odbil in prosil, da se obtoženca takoj oprosti. Sodnik Pollock je vzel njegov zagovor v preišljevanje, ter odbedel, da se izreče pri prihodnjem zasedanju zveznega sodea.

Velika kazen.

V Wabash, Ind., je bila Lucija Buris, posestnica dveh farm in mnogo drugega zemljišča, zaradi razžaljenja časti na — 1 cent kazni obsojena.

Ker L. Buris ni hotela to kazen plačati, so jo v zapor odvedli.

KRATKE NOVICE.

V Seattle, Wash., sta 12. t. m. dva parnika vlaka skupej trčila. 40 oseb je lahko in 26, teško ranjenih.

— Višje sodišče v Mississippi je razsodilo, da pobožna želja "Go to Hell" ni tuk izraz, da bi se mogla kazenskem potom zasledovati.

— Pogajenje stavkujočih železničarjev v Havani se je brezuspešno pretrgalo. Vsled tega traja stavka dalje.

— Japonski drust surove svile se je po enem mesecu porušil, ker so ga ameriški tovarnarji bojkotirali.

— 95letni Henry C. Vider je dne 12. t. m. 90-letno Ester Crawford v Chicagu poročil. Poznala sta se le nekaj dni.

— The Castleton, poletni hotel v St. George of State Island, N. Y., je do tal pogorel. Škode je za \$200,000.

— Oborožena japonska ladja je siloma v severno morje, kjer morskí psi žive, vdrla ter tam morske pse love.

— Gospa Charlotta Phillips v Clevelandu, Ohio, ktera je svojega soproga, posestnika premogarskih rudnikov — ustrelila, je bila oproščena.

— Ravnatelj zvezdarne v Florenci v Italiji je rekel, da solne pege, katere so po njegovem mnenju 12-krat toliko kakor naša zemlja, bode sredi novembra solčni poldnevnik dosegl. To bodo velike magnetične napske, hudourniki, povodenj, vulkanske izbruhe in potrese, povzročilo.

— Umrli tovarnar ur John C. Dueber v Canton, Ohio, je v svoji oporoki ukrenil, da njegovi dediči ne smejo delnice prodati, da nebi poprej sosesestnike delnic o nameravani prodaji obveščali, zato, da imajo le-ti prednost do nakupa.

Vse to je zaradi tega tako ukrenil, da nebi podjetje trustom v žrelo padlo.

— V McElmo je bil spopad med Ute-Indjanci in zveznimi vojaki. 6 Indjaneec je bilo ubitih, ta drugi so usli.

V past je šel.

Dva fino oblečena gospoda stopita v prodajalno smodk.

Trafikant, v nadi, da bode dobro kupčijo naredil, je bil zelo vljuden ter priklonivši se vpraša: "Prosim, skom zamorem in smem postreči?" — "Nama so smodke pošle, priporočane so nama pa smodke znanke "Fenis" — mi jih ne poznamo! Ali zamorete Vi nam to znanke priporočiti?" — "Ja gotovo moji gospodje! Znamka, Fenis je sedaj najbolje, kar mi sploh na trgu imamo." — "In imate Vi dobro vrsto te znanke?" — "Jaz sem šelej pred čsmimi dnevi eno pošiljatev od tovarne dobil in sem bil iznenadjen, kako izvrstna je ta kvaliteta ta pot."

"Tako, tako, to me odkrito veselí slišati. Jaz sem namreč tovarnar, kteremu ste Vi pisali, da smodke niso za nič, in da Vi smodke le proti znatnem popustu obdržite. Moj spremljevalec je moj odvetnik, kteri bode pri morebitni tožbi prisegel, kako izvrstne so smodke, po Vaši izpovedi. Dobro jutro!"

IZ GLAVNEGA URADA S. N. P. J.

S tem se naznanja vsem društvam S. N. P. J., da je prevzel novi odbor poslovanje in vodstvo v Jednoti. Vsa društva naj pošiljajo svoje zadeve natančno na naslove novih odborov. Za pisma, naglovljena na druge osebe, ne prevzame novi odbor nobne odgovornosti tako glede prejetja, kakor glede rešitve.

Stari odborniki so oddali v smislu sklepa konvencije vsi svoja mesta in urade razven br. Frank Klebučarja. Novi odbor je poskušal opetovano dobiti od njega račune in Jednotino premoženje.

Ker pa ni hotel vzprejeti stari blagajnik Fr. Klebučar nobenih pogojev in je trdovratno ustrajal na stališču, da ni bila volitev novega odbora na konvenciji pravilna, je bil stari odbor prisiljen nastopiti sedno pot. Novi odbor si je v svesti, da je storil vs, da se doseže rešitev predaje blagajne mirnim potem. V ta namen je poklical tudi novega blagajnika br. Frank Korčeta iz Clevelanda, O., da prevzame vse denarne zadeve. Da se to ni dosego mirnim potem, je krivda edino le br. Fr. Klebučarja, kar hoče novi odbor natančno poročiti v bodočem Jednotinem glasilu. Potem bodo člani Jednote jasno izpredvideli, kdo je devalval za koristi Jednote, kdo pa proti.

Naj upoštevajo vsa društva ta spremembe takoj, ko bodo obveščena o njih.

Z bratskim pozdravom.

Frank Korče, blagajnik in na konvenciji imenovan nadzornik za pregled in oddajo knjig; Zaverтник Jože, na konvenciji imenovan nadzornik za pregled in oddajo knjig; Martin Potočkar, predsednik; Frank Krže, tajnik; Frank Mravljca, zapisničar.

Solza usmiljenja

V. R.—č.

Prijazno solnce je izvalilo tudi vrhovnega poglavarja vseh hudčev iz njegovih zaduhlih, žveplenega dima prenapoljenih prostorov v peklenem kraljestvu na jasni dan. Užgal si je cigareto, v kateri so nohtovi nadomeščali tabak in se šeta po neskončnem vsemirju tako mirno in zadovoljno kakor samo hišni poslastniki, ki so dobro spali in imajo v omari celo kopico hranilnih knjižic.

Na tem izprehodu je satan nalletel na nebeškega vratarja sv. Petra in je v svoji hudobiji takoj začel dobrobrnega starčka "vleči". "Lej ga!" je zaklical satan, ko je zagledal sv. Petra. "Lej ga no! Tako znan se mi zdiš! Ali nisi ti nebeški vratar Peter?"

"Prosim — sveti Peter" je s poudarkom odgovoril nebeški vratar in se jako resnobno in dostojanstveno držal. Poznalo se mu je na obrazu, da ni kar nič vesel, da se je sešel s satanom. Pa saj ni čuda; to znanje bi ga znalo še kompromitirati.

"Ah — da — oprosti," se je porogljivo smejal satan, "da sem pozabil tvojega dostojanstva, ter sem te kar po imenu klicel, sem znanec papežev in kraljev, a jaz jih kar po imeni kličem in sem se tako odvalil titulatur. Upam, da mi ne zameriš."

"O — prosim," je z veliko rezerviranostjo odgovoril sv. Peter in prestopil na drugo zvezdo, da bi se mogel iznebiti slabe družine. Ali satan ga ni tako poceni izpustil.

"Počkaj vendar malo," je rekel prijazno, sledil sv. Petru na drugo zvezdo. "Kam pa se ti tako muči?"

"Domov moram; kdo ve, če kaka duša ne čaka pred nebeškimi vratmi, da ji odprem."

"Prijatelj — nikar preveč ne renomiraj. Saj se pozna! Pri mas v peklu imamo 10.000 vrat in pri vseh je noč in dan taka gneča, da se morajo vratarji vsako uro menjati. V nebesih imate pa ena sama vrata, ti si edini nebeški vratar, pa imaš še dosti časa, da hodiš na izprehode in niti namestnika nimaš, čeprav si že precej v letih."

Sv. Petra so te besede hudo spekle. Pobesil je glavo in globoko vzdihnil.

"Ali si bolan?" je hinavski porogljivo vprašal satan in dobri sv. Peter nič hudega sluteč je priki-mal.

"Kaj ti pa je?" je zopet vprašal hudčič. "Ali imaš morda putiko?"

"Kaj še! Pravijo, da sem hipohonder —"

"To zna biti resnica. Izgledaš prav dobro. V nebesih pač ves dan samo molite in to ni posebno zabavno. Da, da, le meni verjemi; od samega dolgočasja si postal melanholičen in ta melanholija te je naredila hipohondra."

Sv. Peter je zopet povsili glavo in vzdihnil, ali odgovoril ni ničesar. Rad bi bil sicer satana zavrnil, toda moral bi govoriti neresnico in tega ne bi bil storil za ves svet ne.

"Veš kaj," je rekel satan, "obišči nas enkrat v peklu. Prav res, da me bo veselilo, če nas enkrat obišeš. Jamčim ti, da se boš izvrstno zabaval. Kuhinja je pri nas izvrstna. Vsak petek imamo veličansko slavnost. Ob petkih imamo kosilo kakor pri kaki novi maši. Popoldne po črni kavi ti privedim posebno slovesno trpinčeno različnih papežev. To se boš smejal, ko boš videl nekdanje mogočnike, ki bodo morali hoditi po razbe-ljenih žeblih. Zvečer je vedno domač koncert. Tu se muzicira, poje in pleše. Če prideš, bo Lukrecija Borgia zaplesala danse du ventre, papež Aleksander VI. bo pa moral na črepinjah črdati plesati. Ali prideš?"

"Ne, nikakor ne, je z ogorčenjem odgovoril sv. Peter. "Ni-

ledar ne."

"E, beži, beži! Kaj bi bil tak! Saj pogledat pridi enkrat v moje kraljestvo. Boš videl, da je pri mas prav zanimivo. V zadnjem času smo morali vse prostore razširiti. Zdaj imamo poseben oddelk za Marijine device; prav prostoren oddelk in jako praktično je prirejen. Le pridi, boš vsaj potem v nebesih vedel starim terciarkam kaj novega povedati."

"Hvala za povabilo — a vabiš me zastoj. Sicer pa se zaman hvaiš, da imaš v peklu vse užitke, kar jih je mogoče doseči. Enega užitka ne poznaš in ga ne boš nikoli poznal. In prav ta užitek je nad vse vzvišen in plemenit."

"In kateri je ta užitek?"

"Ti ne poznaš usmiljenja, ti ne veš, kaj je, če stopi človeku solza usmiljenja v oko in če sledeč plemenitemu nagomu, stori dobro delo svojemu bližnjemu."

Po teh besedah je sv. Peter hitro prestopil na novo zvezdo in odjadral proti nebesom, satan pa se je začuden in zamišljen napolnil nizdolu v svojo pekleno domovino.

Prišel v peklo, se je satan umaknil v dvorano, kjer je dajal povdijence in kjer so se navadno shajali pekleni starejšine na posvetovanje. Stene te dvorane so bile okrašene s portreti takih zaslužnih mož, ki so največ duš pripravili v večno pogubljenje. Častno mesto med njimi so zavzemali različni cerkveni dostojanstveniki.

Besede sv. Petra so bile padle satanu tako na srce, da je poklical svojega prvega svetovalca, predsednika peklenega ministristva, ekselencu Belecubba.

Ta se je pred satanom vrgel sedemkrat na trebuh in potem s primerno ponižnostjo vprašal, kaj da ukazuje njega pekleno veličanstvo.

"Ali si ti že kdaj jokal usmiljenja?" je vprašal satan svojega ministrskega predsednika.

"Ne," je jako odločno odgovoril ministrski predsednik Belecub, tako da satan ni dvomil o resničnosti njegovih besed.

"Pravijo, da je to izreden užitek."

"Tako?"

"Na vsak način hočem tudi jaz enkrat usmiljenja jokati. Vseh užitkov imam na razpolaganje — spoznati hočem tudi, kaka slast da je, jokati usmiljenja."

"Veličanstvo," je pripomnil Belecub, "zdi se mi, da bo to strašansko težko. Če se ne motim, je to nekaj, kar je proti naši naruri."

"Lep službenik si ti," se je začel jeziti satan. "Če mi še o taki stvari ne znaš svetovati, potem te pač ne morem rabiti za ministrskega predsednika. Glej da stvar kako aranžiraš, sicer te degradiram."

Belecub se je zamislil. Skrbelo ga je za imenitno službo in zato je napejal svoje možgane, kar je mogel. Končno je tlesnil z jezikom in veselo vzkliknil:

"Veličanstvo — nekaj mi je prišlo na misel."

"Govori."

"Izvolite si ogledati kaznilne oddelke; morda iztakneva tam kakkega takega reveža, da se bo smilil celo vašemu peklenemu veličanstvu."

"Ljubljanske dame mi prav ugajajo," je zaupno šepetal Belecub na uho "ali v ljubljansko gledališče me vendar ne bo več."

"Zakaj ne?"

"Prosim te — pogledj jih te dame. Nobena ni dekoltirana. Kakor nune so zavite! Ne, to ni zame."

Belecub je bil to pot iz prepričanja istih misli, kakor njegov pekleni vladar.

Satan je potem posvetil svojo pozornost predstavi. Čutil se je, da zna godba tako dosledno napučno svirati, da je na odru tako malo mladih dam, in da dijaki tako navdušeno ploskajo tudi tedaj, kadar bi sneli po človeški pravici sikati.

"Dobri ljudje so ti ljubljancani, prav dobri ljudje," je dejal satan svojemu ministrskemu predsedniku.

V tem je nastopil Mefisto. Satan ga je pogledal in premeril od nog do glave potem pa srdito stisnil pest in zažugal z njo proti odru. Na srečo ga ni zapazil policijski uradnik, ker je spal v višavah, kjer vise prospekti, sicer bi ga bil takoj odstranil iz gledališča.

Belecub je zagledal v satanovih očeh solzo, a se je klavirno stisnil v svoj kot, kajti spoznal je na prvi pogled, da to ni solza usmiljenja, nego solza srditosti nad ubogim Mefistom.

Belecuba so obšle najhujše skrbi za ministrsko predsedstvo, ker mu satan, ko sta se iz gledališča vračala v peklo, ni privoščil nobene prijazne besede. Mislil je in mislil, kako bi pripravil satana do tega, da bi usmiljenja zajokal, pa če bi solza bila še tako majhna.

Bila sta že blizu pekla, ko je Belecub zaslišal iz daljave klic "Hudič naj me vzame". Ostal je in veselo zavrnil:

"Veličanstvo — zdaj pa vem, kako vas pripravim do tega, da bodeš usmiljenja jokali."

"Govori."

"Na svetu je vse polno bede in obupa. Tisočkrat in tisočkrat se sliši klic, "Hudič naj me vzame". Oglejva si enkrat te trpinčene zemljane iz bližine. Morda se le ponudi prilika, da bo Vaše veličanstvo usmiljenja zajokalo."

"To je pa res dobra misel," je mislil satan in je svojega ministrskega predsednika prijazno sunil pod rebra, da se je sedemkrat prekropil. "Ravno danes je noč jasna. Kar poželiva malo gledat tiste ljudi, ki me tolikrat kličejo in ki komaj čakajo, da pridejo v moje kremplje."

Šla sta po poti in spoznala silno bedo, ki tare reveže ter spoznala, zakaj si tolikrat žele, da bi jih vzel hudič. Až satana ni ganila ta beda. Ravnodušno je nadaljeval svojo pot.

Nenkrat je slišal posebno krepak klic "Hudič naj me vzame."

Glav je prihajal iz prostornega, graščini podobnega farovža, kjer so župnik, kaplan in kuharica tarokirali.

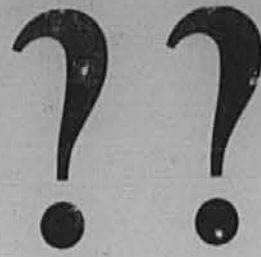
Župnik je bil napovedal pagat ultimo, kaplan je napovedal kontra in zdaj je župnik zapazil, da sploh nima pagata, da je torej igra izgubljena. Vrgel je karte kuharici v obraz, nekaj je ta v sveti jezi začela pretepati župnika z metlo. Stari nadasiljivi gospod se je tako zvijal pod udarci kuharične metle in se tako vsled kašlja klavil, da je kaplan padel v omedlevalo. In tedaj je v satanovih očeh zablščala solza resničnega usmiljenja in prvič v življenju je obšla njegovo srce želja, da bi komu pomagal. Udaril je z repom nadasiljivega župnika po glavi, da ga je takoj zadela kap in mu nato takoj izpolnil zadnjo njegovo željo, ki jo je bil izrekel z besedami "Hudič me naj vzame".

POZOR, ROJAKI!

Opozarjamo rojake, da nam bode knjiga "Opatov praporček", kmalu pošla. Ta lepa zgodovinska povest obsega 211 strani in stane 35c, poštnine prosta.

BOLNIKI!

OBRNITE SE NA NAS, KER NIKDO DRUGI VAM NEMORE POMAGATI, KAKOR SAMO NAŠI ZDRAVNIKI IN "OROSI ZDRAVILA".

Ali trpite na kostobolju?
Imate morda Reumatizem?
Ste morda zjutraj trdni?
Ali ste nerznožni?
Vam postanejo roke, ali noge katerikrat mrzle?
Vam tolče srce pravilno?
Imate morda srčno napako?
Je Vaša koža suha ali svetla?
Imate morda madeže na koži?
Vas bolijo členki?
Spite mirno, ali nemirno?
Hodite ponoči tudi na potrebo?
Imate kako oteklino?
Je Vaša narava pravilna?
Vas boli morda glava?
Se počutite potrtega?
Morda tesko dihate?
Lahko dihate skozi nos ali ne?
Čutite zamašena ušesa?
Trpite morda na hemoroidah?
Ali jih imate pod ali nad kozo?
Krvavite pri tej bolezni?
Zgubivate lase?
Ali trpite na želodcu?
Prebavljate lahko jedila?
Imate kašelj?
Kašljate morda zjutraj naj huji?
Trpite na prsih?
Imate kako bolezen na udu?
Zgubivate morda seme?
Čutite bolečine ko spuščate vodo?
Je Vaša voda kašna?
Trpite na kaki tajni bolezni?
Imate morda Sifilis?
Ali ste zmožni spolno občevati ali ne?
Imate bolečine na prsih?
Za žene: Ste imela že porod?
Ste rodila v pravem času?
Trpite morda na maternici?
Imate beli tok ali flus?
Imate redno mesečno perilo?

ZDRAVNIŠKI ZBOR od

America-Europe Company

Rojaki! Na te vprašanja Vas jako opomnimo, ako ima kdaj kako tu navedeno bolezen, ker te bolezni so od jako hudih posledkov in zato vsakega bolnika opomnimo, da se takoj na nas obrne.

Opišite natančno Vašo bolezen, brez sramovanja, in potem ste lahko gotovi, da bode te ozdravili, ker več zdravnikov skupaj se nemorejo zmotiti in Vašo pismo pride pred celi zdravniški zbor, kateri Vam določijo zdravila. Mi nimamo nikakršnega Medical Instituta. Mi imamo samo jako skušene zdravnike, po katerih dobivajo bolniki pe celem svetu: slavna "OROSI ZDRAVILA".

Ne zaupajte nobenemu Medical Institutu, kateri Vas samo ob Vaš denar spravijo.

Ne zamudite časa in pišite takoj, ter napravite natančno Vaš naslov.

Mnoga zahvalna pisma so pri nas vedno na razpolago.

Pišite na Slovenski oddelek:
America-Europe Company
(OROSI)
161 Columbus Avenue, New York.

NAJEMNIK & VANA,
IZDELOVALCA
sodovice mineralne vode in drugih neopojnih pijač.
82—84 Fisk St. Tel. Canal 1405

Importiran tobak iz stare domovine. V zalogi ima po 7, 8, 13 in 17 kr., kakor sport, sultra in damske cigarete. **J. VOKOUN,**
559 W. 18th St.

Valetin Potisek
GOSTILNČAR
1235—1st St., La Salle, Ill.
Se priporoča rojakom za obilen obisk. Postrežba točna in izborna

Dobra unijska gostilna, kjer se dobi mrzel in gorak prigrizek.
POD VODSTVOM
Jos. J. Stastny,
na 650 Blue Island Ave., Chicago
Velika dvorana za društvene in unijske seje, in druga dvorana za koncerte ženit in domače zabave
TEL. 1023 CANAL

MATIJA KIRAR
GOSTILNČAR
v Kenosha, Wis., 432 Middle St
Se priporoča rojakom za obisk. Toč dobro in sveže pivo, naravno vino in pristno žganje. Izvrstne smodke.
TELEFON ŠTEV. 777

WISCONSIN PHONE 413
LOUIS ROBSSEL
SALOON
Dvorana za društvene seje in veselice. Popotniki dobro došli. Postrežba s stanovanjem in hrano.
24 Union Street.
KENOSHA, WISC.

Nazdar rojaki!
Slovenem in drugim bratom Slovanom priporočava svoj lepo urejeni
Saloon
Točiva vedno sveže pivo in pristne druge pijače. Raznovrstne fine smodke na razpolago. Za obilen poset se priporočava
brata Košiček
590 S. Centre Ave. Chicago, Ill.

Kasparjeva državna banka.
623 Blue Island Ave. Chicago, Ill.
plačuje od vlog 1. jan. pa 30 jun. in od 1. jul. pa do 30. dec. po 3 odstotke obresti.
Hranilni predal za \$3. na leto.
Pošilja se denar na vse dele sveta in prodaja se tudi vozne listke (šifkarte).
Denar se posojuje na posestva in zavarovalne police.

Vzorno gospodarstvo Ljubljanskega škofa Anton Bonaventura.

Pred kratkim se je poročalo, kako nastavlja ljubljanski škof na svojem posestvu v Gornjem gradu nemške uradnike, ki so postali tako predrzni, da v gostilnah "hajlajo" in izizvalno prepevajo izdajalsko pesem "Die Wacht am Rhein". Pisalo in deliravalo se je že, s kakimi izgubami vodi škofov oskrbnik di Centa ekonomijo na omenjenem posestvu.

Da pa bo slika popolna, ogledimo si še nekoliko škofovo gospodarstvo v gozdu in pa njegovo pogodbo z laškimi židom Feltrinellijem.

Ko je di Centa zasedel mesto oskrbnika, je našel res krasno lesovje na graščinskem posestvu. In to ga je tudi zapejalo, da je škofa zapletel v nesrečno pogodbo, ki bo spravila milijone laškemu židu v žep, ljubljanskega škofa pa pod sekvestra.

V smislu imenovane pogodbe je postavil škof ob svojem gradu Vrbovec na svoje stroške pilo na turbine. V tej žagi režejo 4 jarmi — v vsakem po dve žagi — noč in dan, tako da se žaga najmanj osem hlobov naenkrat. In to žago, ki je stala škofa 80,000 K, mora on po pogodbi zalagati 10 let z lesom.

Res, da so obsežni škofovi gozdovi, toda pomisliti je treba, da je več kot polovica teh gozdov daleč v planini, odkoder je spravljajo težavno in silno drago. Kmetje, ki so svoj čas kupovali les v graščinskih gozdovih, ga v teh oddaljenih krajih niti brezplačno niso hoteli, ker bi bila vsled pretežavnega spraviljanja izguba sigurna. Danes pa je ves bližnji les posekan in oskrbnik mora tudi v teh oddaljenih krajih les sekati, če hoče pogodbo izpolniti. Vsled prevelikih stroškov pa morajo na več krajih vsak hlobov pritrčiti na žico, ki je navita na vijakih. To žico počasi odvijajo, tako da hlobov polagoma drči čez strmine v dolino. Na ta način spravijo komaj 200 hlobov na dan v dolino.

Škof pa mora na svoje stroške postaviti les k imenovani žagi, kjer se šele les sortira in škartira. Seveda vzame žid samo najboljši les. Škartiran, toda še vedno lep les, pa prodaja škof pri žagi svojemu — npr. za bagatelne vsote.

Pri sklepanju pogodbe je pokazal Bonaventura dovolj jasno svojo nemogućnost v trgovinskih zadevah. V pogodbi se je namreč določila fiksna cena, in sicer z ozirom na kakovost lesa 6—12 K za m3 lesa žaga. Med tem pa je cena lesa skočila in na ta način je izgubil škof naenkrat več nego milijon kron. Ogromna pa je tudi škoda, ki jo povzroča plavljenje lesa, katero mora seveda tudi škof trpeti. Zgodilo se je že, da je prišla nenadoma povodenj, ter odnesla tisoče in tisoče hlobov. Ti hlobovi so čisto zajezili strugo ob mestovih ter povzročili, da je voda odnesla mostove. Vso škodo je moral trpeti zopet škof.

Društvo "Petelinček" v Gornjem gradu ima nad 300 oralov gozda in prodaja v gozdu stoječ les m3 po 10 kron. Društvo nima drugega opravila, kakor da zaznamuje drevesa in kasira denar. In za tako ceno in brez vsakih režij bi lahko škof svoj les spravil v denar, če bi ga prodajal domačim lesnim trgovcem.

Celo škofovo posestvo je razdeljeno v tri velike revirje: vrbovski, ljubenski in gornjegrajski. V vrbovškem revirju leži žaga. In vendar ima ta revir vsako leto blizu 60,000 kron izgube pri lesni trgovini. Ta izguba se deloma pokriva z ogljem, ki ga žgejo pri kolarjih, kjer ima škof velikanske bukove gozdove. Ker pa je že lep del teh gozdov popolnoma izsekani (Kühlschläge), se je začela zemlja vsled nalivov pomikati na-

vzdol, in kjer so stali prej lepi bukovi gozdi, videl boš v par letih samo golo skalovje — pusti kras.

Da škofovo podjetje ni realno, to se opaža še na drugi strani. Tako velikanško podjetje, kakor je škofovo v Gornjem gradu, bi moralo imeti vedno na razpolago 20,000—50,000 gl. za pokritje različnih plačil in stroškov. Sedaj pa pogledajmo v oskrbniško blagajno. Niti toliko denarja ni v njej, da bi oskrbnik vedno redno plačeval svoje uradnike, kaj šele delavce, ki mesece in mesece čakajo, predno dobijo težko priskrbeni denar. In vendar živijo ti delavci samo od svojega vsakdanjega zaslužka.

Prigodilo se je celo, da je stal škofov gozdar pred sodiščem, ker je pod roko prodajal graščinski les. Pred sodiščem je izpovedal, da že tri mesece ni dobil nobene plače, trgovci pa mu tudi niso hoteli več upati. Da je mogel preživeti sebe in svojo družino, je prodal nekaj hlobov, vzal denar, katerega pa je pozneje vračunal, in ni torej škofu prizadel nikake škode. Po njegovi izjavi je to že večkrat napravil, ker se mu ni plača nikdar redno izplačala, vendar pa je storjeno škodo neopazeno popravil. Nečem odebavati postopanja imenovanega gozdarja, toda vsak mi bo pritrčil, da je oskrbnik v prvi vrsti krivo njegove nesreče. In prav tisto oskrbnikstvo ga je spravilo pred sodišče in ga naposled pognalo iz službe, ne menši se za to, da je imel mož veliko družino in da je bil tudi sam že v letih. Kje je imel tu svoje krščansko usmiljenje ljubljanski škof?

Kakor že omenjeno, morajo tudi delavci po več mesecev čakati na svoj zaslužek, kakaj v oskrbnikski pisarni je le malokdaj kaj evenka. Zgodilo se je že večkrat, da so delavci v gostilni napadli svoje delovodje in zahtevali od njih takoj svoj zaslužek. Delovodje so zahtevali na to denar od oskrbnikstva, toda v oskrbnikski blagajni je bila — suša. In tako je oskrbnikstvo po Gornjem gradu iskalo denar na posodo celo pri navadnih delavcih, da je zamoglo svoje delavce izplačati. In tako dela podjetje, ki je v 6. letih oddalo tvrdki Feltrinelli čez 150,000 m3 lesa!

Za ta les bi moral škof dobiti, če računamo povprečno m3 po 9 K, 1,550,000 K. Če bi odračunili 550,000 K na režije, imeti bi moral škof dobička vsaj 1 milijon kron. Mesto tega dobička pa se je škof s svojim podjetjem zadolžil za 900,000 K. Torej prazna blagajna, prazni gozdovi, povrh pa še 900,000 K dolga. Potem pa naj še kdo reče, da je to podjetje aktivno.

Ker hoče oskrbnik pogodbo na vsaki način izpolniti, je dal gozde izsekavati tako, da je kršil celo gozdno postavo. Seka se namreč mestoma kar "na trato", to se pravi do golega.

Sicer je bila lansko leto revizija gospodarstvenega načrta in pri tej se je dognalo, da se v škofovih gozdih protipostavno seka. Proti dotičnemu poročilu je napravil di Centa takoj rekurz, to pa samo zato, da bi stvar zavlekel in da se lahko naprej seka. Tu pa se vidi pristranost naše politične oblasti. Če kmet preveč seka, takoj mu je za petami e. kr. okrajni gozdar in že se ga eksemplarično kaznuje, da se zapomni, kdaj je kršil gozdni zakon. Tudi pa za slavno politično oblast ne gane mezinca, da se jo je že nešteteokrat opozarjalo na to kršitve, temveč ima slepe oči morda zato, ker je tisti, ki postavo krši, slučajno škof, ne pa kmet. Ne moremo se nikakor iznebiti misli, da ima politična oblast dvojno mero, eno za škofa, drugo za kmeta.

Pohvalno moramo omeniti, da je tukajšnji okrajni gozdar pred leti pogledal tudi v škofove gozde. Ker je uvidel, da ni vse v redu, je naznanil vso zadevo pristojni politični oblasti v svesti, da je storil s tem svojo uradno dolžnost. Za pohvalo pa je dobil od zgoraj — dolg nos za svojo predrznost. Pa recite, da nima politična oblast pri nas druge mere za škofa, ka-

kor pa za kmeta. Nikoli še nismo slišali, da bi se kakemu kmetu na njegovo prošnjo davki odpisali, ljubljanskemu škofu pa je vlada odpisala kar 150,000 K davka. Torej zopet dvojna mera!

Značilno za škofovo podjetje pa je, da se še dozdej ni sestavila nobena bilanca, da si traja pogodba s Feltrinellijem že sedmo leto. Da škof v svoji omejenosti tega ne zahteva, to se nam ne zdi nič čudno. Mislilo se je sploh, da bilance ne morejo in ne znajo sestaviti. Toda stvar je čisto drugačna.

Di Centa je takoj prvo leto uvidel, da je podjetje delalo z izgubo. Ker je upal, da bo drugo leto boljše, ni dal sestaviti bilance. Toda drugo leto je bilo še slabše in tako vsako leto. Oskrbnikstvo ve dobro, da škofovo gospodarstvo ni več aktivno, zato namenoma ne da sestaviti bilance, ter tako na predrzen način vara oblasti, ki bi morala tu intervenirati z vso energijo. Kaj poreče k temu slavna e. kr. finančna prokuratura in e. kr. državno pravdnikstvo?

Da pogodbe ne bo mogoče izpolnjevati, o tem je prepričan danes že oskrbnik sam. Pogodba je sklenjena na 10 let. V pogodbi pa si je Feltrinelli izgovoril takozvani "Optionsrecht" za podaljšanje pogodbe na daljših pet let. Di Centa pa sedaj ni hotel priznati Feltrinelliju te pravice ter je zapletel škofa v tožbo, s katero pa je pošteno pogorél. In tako ima tvrdka pravico do pogodbe še za nadaljnih osem let. V škofovih gozdih boše sicer v kratkem zmanjkalo lesa, toda žago bo pa le smela tvrdka še čem let rabiti, les pa bo kupovala pri kmetih.

Ker oskrbnikstvo na več mestih kar "na trato" seka, je začela zemlja vsled večkratnih nalivov, kakor smo že omenili, v dolino drčati. Na višjih mestih se polagoma prikazujejo skale, med tem ko se zemlja po hribu, kakor valovje pomika navzdol.

Tako se bodo po zaslugi njega prevrženosti ljubljanskega škofa Jegliča spremenili lepi savinski in zadreški gozdovi v pusti kras. Slavna vlada pa mirno gleda to opustošenje.

Škof ima na svojem posestvu velike in obsežne planinske pašnike. Te pašnike so dosedaj imeli kmetje v najemu ter so tja gonili poleti živino na pašo. Dovoljevalo se jim je v prejšnjih letih, da so te pašnike na svoje stroške trebili. Posekali so namreč mlado borovje in sploh grmovje, ki je raslo na pašnikih, vsled česar je bila na planini lepa pašna.

Marsikdo bi mislil, da se je s tem delala škoda. Toda ni tako. Vsled močnih vetrov ne zraste na teh pašnikih nobena smreka višje, kakor 2 m; smreke raste tukaj le na širjavo in uniči tako na široko travo.

S tem, da graščina ne pusti kmetom pašnikov trebati, je pašna na planini vedno slabša in je je tudi vedno manj. Vendar pa škof zahteva vedno večjo najemuino za pašnike. Kmetje ne morejo več toliko živine praraditi kakor prej, temveč se vsled slabe planin ke pašne morajo omejevati na manjše število. Tako hoče škof v okraju tudi živinorejo popolnoma uničiti ter spraviti kmete popolnoma na beraško palico.

Uničil je lepo cvetočo lesno trgovino, uničil hoče tudi živinorejo. Kaj čaka potem uboga savinska in zadreška kmeta.

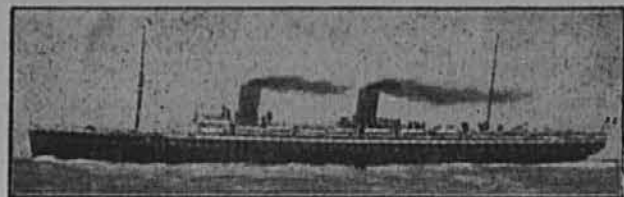
In tako dela tisti slovenski škof, ki hoče na Kranjskem postati rešitelj kmečkega posestnika, na Štajerskem pa kmeta dere in ga tira do gospodarstvenega propada ter po ni na njegov račun žep laškega žida.

Toda ne smete si misliti, da škof o teh težnjah savinskih kmetov ničesar ne ve. Že večkrat so bili kmetje pri njem v Ljubljani in ga prosili pomoči, toda vsinekga je osorno zavrnil. Prijazne besede ni imel zanje tisti Bonaventura, ki hoče na Kranjskem kmeta osrečiti in ga kar živega spraviti v nebež. Z oskrbnikom pa o tej stvari tudi n. mogoče govoriti. Saj smatra in (Dalje na 8. strani.)

Direktna zveza z Avstrijo, Ogrsko in Hrvaško
FRANCOSKA PROGA

Compagnie Generale Transatlantique

GLAVNA PREVOZNA DRUŽBA.

New York v Avstrijo čez Havre Basel. Veliki in brzi parobrodi.
La Provence ..... 30.000 HP | La Lorraine ..... 22.000 HP
La Savoie ..... 22.000 HP | La Touraine ..... 15.000 HP

Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno hrano na parnikih družbe. Snažne postelje, vino, dobro hrano in razna mesna jedila

Parniki odplujejo vsak četrtek.

Glavni zastop na 19 State St. New York.

MAURICE W. KOZMINSKI, glavni zastopnik za zapad,
na 71 Dearborn St. Chicago, Ill.

Frank Medosh, agent na 9478 Ewing Ave. S. Chicago, Ill.
A. C. Jankovich, agent na 2127 Archer Ave. Chicago, Ill.
Pavl Sarič, agent na 110—17. cesta, St. Louis, Missouri.

Slovinci pozor!

Ako potrebujete odeje, klobuke, srajce, kravate ali druge važne reči za možke — za delavnik ali praznik, tedaj se oglašite pri svojem rojaku, ker lahko govorite v materinščini.

Cistim stare obleke in izdelujem nove
po
najnovejši modi in nizki cení.

JURIJ MAMEK, 581 S. Centre Ave.
blizu 18. ulice Chicago, Ill.

M. A. WEISSKOPF, M. D.

ZDRAVNIK IN RANOCELNIK

885 Ashland Ave., Chicago, Ill. TEL. CANAL 476

Urađuje na svojim domu:
od 8.—10. ure predpoldne
od 1.—3. ure popoldne in
od 6.—8:30 ure večer.

V lekarni P. Platt,
814 Ashland Ave.:
od 4.—5. popoldne.
Ob nedeljah samo od 8.—10.
ure popoldne doma in to le izjemoma v prav nujnih slučajih.

DR. WEISSKOPF je Čeh, in odličan zdravnik, obiskujte torej Slovana v svojo korist.

Čemu pušiš od nevednih zobozdravnikov izdirati svoje, mogoče še popolnoma zdrave zobe? Pušiš jih zaliti s zlatom ali srebrom, kar ti za vselej dobro in po najnižji ceni napravi

Dr. B. K. Simonek
Zobozdravnik.

544 BLUE ISLAND AVE.
CHICAGO, ILL.

Telefon Morgan 433.

Ako hočete prihraniti nekaj dolarjev, kupite peč in pohištvo pri

NAS

Jas. Vasumpaur,

na voglu 18 in Paulina ul. Chicago, Ill.

ATLAS BREWING CO.

sluje na dobrem glasu, kajti ona prideluje najbolje pivo iz češkega hmelja in izbranega ječmena.

LAGER | MAGNET | GRANAT

Razvaža pivo v steklenicah na vse kraje.

Kadar otvoriš gostilno, ne zabi se obrniti do nas, kajti mi te bomo zadovoljili.

"Glas Svobode"
[THE VOICE OF LIBERTY]
WEEKLY
683 Loomis St. Chicago, Ill.
Entered at the Post Office at Chicago, Ill., as
Second Class Matter.
Subscription \$1.50 per year.
Advertisements on agreement.

Fruji svobodomiselnici list za slovenski narod v Ameriki.

"Glas Svobode" izide vsaki petek a velja za AMERIKO:
za celo leto \$1.50
za pol leta 78c
ZA EVROPO:
za celo leto .....kron 10
za pol leta .....kron 5

Naslov za dopise in pošiljavo je "Glas Svobode"
683 Loomis St. CHICAGO, ILL.

Pri spremembi bivalističa prosimo naročnike, da nam natančno naznanijo poleg NOVFGA tudi STARI naslov.

Dopisi.

San Francisco, Cal., 8. nov. 1907.
Sprejeto uredništvo "Glas Svobode".

Od tukaj le radko kdaj kak dopis prinesete, akoravno je veliko gradiva, kar bi naše rojake in somišljenike po širni Ameriki zanimalo. Nimam sicer časa se spersom ukvarjati, vendar pa me je danes radovednost napotila, da stavim javno vprašanje. Kaj je z mojem prijateljem M. V. Kondo? Ali je pravda zaradi lista "Glas Svobode" končana? Menim, da ne. Ako bi stvar končana bila, bi vendar Konda po mojem mnenju na napad tistiga Kaker-ja in onega gospoda z višnjevim nosom, ki sliši na ime Taman in kateri izdaja neki kmetovalski list za pripinčenje ljudstva (mislim, da naročnikov itako nima) na dan — kaj odgovoril.

Toraj kako stoji stvar? Ako imaš, Ti Konda list "Glas Svobode" zopet v rokah, torej ne čepi pod klopio!

Piši v podlistku kaj in kako, še ljubše mi pa bo, ako mi pišes tudi osebno.

Za slučaj, da si zopet lastnik lista, tako pošli mi nekoliko iztisov "Glas Svobode", in zagotovim Ti, da v 14 dneh imaš od tukaj najmanj 50. novih naročnikov in sicer zaradi tega, da Tvoji naspretniki lažje od jeze popokajo.

Na zdravje Konda, in pozdrav vsem socialistom.
Josip Štrekelj.

DELAVEC.

V četrtem nadstropju neke umazane delavske hiše je mala zadušila sobica. Pohištvo je skrajno skromno, stene od dima zažarele in eno okno, ktero se je v sobici nahajalo, bilo je s pačovino prepreženo in s prašcom zakajeno, da ni svet dneva v sobo spuščalo.

Na skromni postelji, bol koritu podobno, je ležal stari delavec, kterega je kašelji neprestano mučil; bil je belm.

"Korl," reče zdravnik, kteri poleg postelje stoji, "Vi se morete paziti, Vi imate dihavnik vnet, kar je posledica hripe. Vi imate tudi mrzlico. Da mi ne pojčete delati!"

"Doma ostati in v postelji ležati tudi ne morem," zagoderna bolnik. Zadašljiv kašelji ga posili, da nemore govoriti.

"Vi imate blizo 70 let," pripomni zdravnik, "to se reče paziti in se varovati. Oster zrak vzmaj Vaam ne prilega. Vi bi morali sedaj tople, smrečje kopelje imeti; ravno tako smrečji vzuh va-se dihati. Tu v tej sobi, v kateri se komaj obrnem, je okuzan zrak.

Drugi dan, na vsesgodaj, se je bolni mož v tovarno splazil. Na večer pride zdravnik, predno v sobo bolnika vstopi, prestrži mu hišna gospodina pot: "Gospod doktor! Oh, ta kašelji! Celo noč je danes kašljal, da smo vsi mislili, da mu prsa raznese. To ne more več tako biti. Celo hišo je s kašljem polkonci spravil, otroci

niso očesa zatisnili in moj mož je rekel, da tega dlje ne žpi."

Zdravnik potolaži: "Tu se gre samo za unetje dihavnika. V dobrem zraku, dobra redba, ne ven boditi in potem se bo vse naredilo." Bolniku pa, zdravnik, strogo zabiča, v postelji ostati.

"Tako!" godruja bolnik; "kdo me plača v soboto, ako ne delam?" "Tih par vinarjev bolne podpore gre polovico na stanovanje. Ostanče..."

"...morate se dostojno hraniti," zaključa zdravnik. Pustite si jedila napraviti, ktere Vi naj blastneje zavzivate Korl. Kajti to je v Vaši starosti, najvažnejše, da pri meči ostanete!"

V zadušli sobici je postajal kašelji huje. Stari je poskusil še enkrat na delo iti. A mrzlica ga je tako močno tresla, da so ga morali domu sprejmiti. Sedaj je bil popolnoma potrt.

"No, Korl," potolaži ga zdravnik, "Vaša bolezen ni huda. Ako si dobro postrežete, zamorete še prav krepki postati."

Tu sedi stari v svoji sobici (v posteljo vleči se noče za nobeno cenno) in zre topo pred-se.

Zvečer reče h zdravniku: "Ali smem vsej ven na mostovž iti? Da se nekoliko s sosedom pogovorim. Jaz sem tako samotnen."

"Ne, Korl!" reče zdravnik odločno. Mostovž ni kurjen, okna so odprta, je prepil to ne smote!"

Bog ga vеди, v zadušli sobici ne veje smrečji zduh. Torej so se napadi k kašlju s skrajno silo ponavljali; starc ni mogel nič jesti, mrzlica ga trese, moči ga vidoma popuščajo.

Neki večer reče zdravniku s tihim glasom: "Moje hčere bi rad vidil."

Zdravnik reče: "Jaz jim bom pisal."

Stari zdihne: "Oj! Te so odaljeno omožene in so ubogi s kopico otrok. Odkod hočjo denar za vožnjo uzeti?"

Drugi dan je ubogi starc v vročnici samo o njegovih hčera in vnukih govoril.

Dan po tem je bil stari delavec mrtev. Zdravniku je bilo žal po njem, prehlad v dihavniku ni nevarna bolezen, samo, da si more dobro postreči. —

To je usoda proletarca.

ZADET.

Gospod grof je svojemu logarju naznanil, da pride prihodno jutro z povabljenca na lov. Logar je takoj celi lovski okraj obšel, da se v redni pripravi. Vedel je sicer, da njegov gospod ni lovec, da bi se govorilo o tem, bil je pa grozno siten in je zmerom kaj za jergati imel, da je laglje svoje kožle, ktere je brez surotnika strelal, prikril.

Logar pride v brezovo hosto, ktera je bila z grmičevjem podračena. Zdašji se logar napoti navzdol, proti "Peklu", ko sliši, komaj 50 korakov pred seboj, pok in vidi ko zajec kviško plane ter telebne na tla. V tem trenutku, pa nekdo iza grma skoči, pobere zajca ip jo obere po goščavi navzdol. "Grem in pečko! Stoj, stoj!" upije logar, a bežeči ne sluša, temveč hiti dalje. Logar, od jeze penast, potegne puško raz rameni, pomeri za bežečim in ustreli. Strel je zverisnega tatu pogodil, a vseeno je, med kletvijo, dalje šepal. Logar jo ubere za njim, a ko ni na tla pred-se pazil, telebnji je čez neko korenino in se trklal po robidevju navzdol, da je bil vez krvav. Predno se logar pobere, jo je bil tatinski lovec s zajcom popihal.

Logar jezen kot gadl, je pest stiskal, kdel a vse ni nič pomagalo. Začel je sam s saboj govoriti: "Jaz vem, da je Šime bil! Dobro sem ga zadel. Čakaj, jutri ko lov mine, grem talvoj k njemu; utajiti ni more, ker je obstreljen. No te čakaj! S raznimi kletvicami je šel logar domu.

Drugo jutro je imel logar polno opravila. Grof, sam slab lovec, pripeljal je seboj na lov, pravente

niče. To je logarja togotilo. Mislil si je: "Ni dosti, da mi zverinski tatje kradejo, no, zdaj bodo pa še le-ti, ragovileži ostalo divjaščino prepodili."

In res, lov se je zaključil brez lovskega plena!

Lovei in gonjači so se zbirali in ko logar blize zbirališča pride, bi bil skoraj okamenel. Vidil je, ko se je gospod grof, odstranjen s Šimeom pogovarjal.

Logar se splazi bližje, da bi prisluškal. Kar mu lasje kviško stopijo ko sliši Šimea govoriti: "Ja, vidite milostljivi gospod grof, to se lahko vsakemu lovcu prigođi, tudi Vašemu logarju. Sej sem prepričan, da je to le nezgodna, ali premišlana, blagovolite spreviditi, da jaz oče 7 otrok in sedaj za delo nesposoben..."

"No, no, le tiho!" Reče grof. "Koliko pa zahtevate? Le recite, samo da bo konec tej zadevi."

Šime je pa zopet začel: "Vidite, premišlani gospod grof! Vi ste na zajca namerili, a nesreča je hotela, da ste mene zadeli. No ko je ravno nesreča, naj bo samo 100 kron, a za manj ne more biti."

Še ni Šime dobro izgovoril, je že bankovec za 100 kron v žep spravil.

Logar, za grmom je škripal s zobmi in polglasno mrmral: "Vidiš lopova! Večraj je zajca vkradel, danes se je med gonjače vtihotapl, 100 kron izvabil in zajca vkradel, danes se je med gonjače vtihotapl, 100 kron izvabil in ima. Jaz ga niti tožit nemorem, ko se mu je grof na limatec usedel."

Ko logar okoli grma krene, srečata se s Šimeom; leta se zna porogljivo nasmehne, ter reče: "Dobro jutro, gospod Logar!"

Listnica uredništva.

A. B. Chicago. — Vašiga pisma, glede prispevkov za S. Gregorčičev spomenik nemoremo priobčiti. Da si dober vendar preoster, popravljati ali piliti večje pisave se pa tudi ne arpamo in menda tudi — nesmemo!

Prispevki, kolikor je nam znano, so se vročili g. Kakerju, da je odpošlje na pristojno mesto, je-li svoto odposlal ali ne — ne vemo, pač pa Vam svetujemo, da se na g. Kakerja obrnete v tej zadevi. On je tudi tajnik čitalnice; ali pa na predsednika g. Josip Verščaj-a. — Tudi se ni še, kar bi bilo nam znano do sedaj nobeniga računa čitalnici v zadevi izročilo. — Pozdrav in brez zamere.

Navaden izrek.

"Človek je močan kot njegov želedec," je navaden izraz v tej deželi. Čudno se nam zdi, toda, ako pomislimo nato je vendar le resnica, ker ni ga močnega človeka, ki bi imel slab želedec. Kakor hitro torej te organi prenehajo z delom, tudi moč človeka niha, kakor hitro pa zopet delati pričneje, začne se moč zopet vračati, za kar imamo mnogo dokazov. Ljudje z slabim želedecom ne zmogni za delo, ojačijo ga lahko z Trinerjevim zdravilnim grenkim vinom, in so zopet sposobni za delo — močni in polni življenja. To zdravilo deluje na želedec, sistem in vse prebavne organe, in je neprecenljive vrednosti za človeka; slabost, topost, živčnost in jednake telesne bolezni, pri vseh pa je najbolj telo prizadeto, ker človek nima nobene slasti do jedi radi česar je najbolj slaboten. Čistost tega zdravila nam jamči državni kemični urad št. 346.

Dobiva se v vseh lekarnah in pri izdelovalcu Josipu Trinerju, 799 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

IŠČE SE AGENT za prodajati "Triglav" in "Ban Jelačičevo" grenko vino. Pisati ali osebno zglasiti se je na 1648 W. 22d st. Chicago, Ill.

Jaz prekličem obdolžitev proti Ant. Moriz, in ga prosim za odpuščanje.
Cheopee, Kans., Box 312 dne 29. oktobra 1907.
Rozalija Malis.

TELEFON CALUMET 1678
Najfinejše fotografije
izdeluje vendar-le samo
P. Schneider
FOTOGRAF
2222 State St., Chicago.
Cene zmerne—postrežba hitra.

MATIJA ERKLAVEC.
Edini slovenski krojač v Chicagi naznanja slav občinstvu, da ima sedaj veliko zalogo vsakovrstnega blaga v izdelovanje novih oblek kakor tudi v popravo starih vse po zmerno nizkih cenah
624 South Centre Avenue. CHICAGO

Podpisani naznanjam,
da sem otvoril lepo urejeno gostilno
Hotel Laibach
Na vogalu 4th & Silver St., San Francisco, Calif
Obenim naznanjam v San Francisku in okolici bivajočim, kakor tudi potujočim rojakom, da tečim v svojem novourejenem prostoru vedno sveže najfinejše pišče in najboljše Californijska vina Prve vrste razna žganja, unijske smodke in izborna domača hrana. Na razpolago spalte sobe in za zabavo igralna miza (pool table).
Za obilen obisk se priporoča s spoštovanjem JOHN KUKAR.

Vabilo na veselico!
katero priredi društvo
"Narodni Vitezi" št. 39
S.N.P.J. v Chicagi.
dne 17. novembra 1907.
v Č. S. P. S. 400 18. cesta blizu May ul.
Na to veselico se najljudneje vabijo vsi Slovenci in Slovenke; toraj na svidenje.
Za dobro postrežbo in vsestransko zabavo skert el bod odbor, in svirala boče tamburaška gdba ped vedstvom g. Lipsiča.
ODBOR

EMPIRE SPECIAL 23 JWELED ADJUSTED RAILROAD WATCH
\$5.25
Nekaj finega, tope ura, kakršne se za to ceno ne ni ponujalo. Za njo posebnost dobro izbrana je kolosevje, dobro urejena se navaja in se kaltra. Pokrov je, tako imenovani "Duber Nilverine". JAMCENA 30 LET. Eden najstarejših in najzanesljivejših zlatarjev pošle to ura no vsak naslov za \$5.25 ali pa jo cepiše. U. O. D. na vašo najbližnjo ekspressno postajo, da jo prejehate, in ako je ne prevzimate ne plačate niti enega centa, ako pa je primeren, vsaki pa \$25.00 RAILROAD URA je eden plačate niti enega centu. Za ura vornotke in ura je valja. Dabite fine verigke in pripevke z oro vreti leopoljubno. Zna ura darujemo, ako 15 kupite test. Često bivate sliši.
Naslov P. M. FRETER & CO., 52 Dearborn St., Chicago, Ill.

W. SZYMANSKI
624-626 BLUE ISLAND AVE.
CHICAGO.
TEL. CANAL 597
ROJAKI ČITATELJI
Pri meni dobite pohištvo, razno kuhinjsko opravo, porcelanasto in stekleno posodo; podobe, svetilke, žimnice in divane. Z eno besedo kar se pohištva tiče vse; od začetne črke. A do končnice Z. Proti plačilu ali na broke
Dobro blago pó najnižji ceni. Jedina polska, in sploh največja zaloga pohištva na severozapadni strani mesta.
21 let v tej trgovini.
Prepričajte se.

Slovenska Narodna

Podporna Jednota.

s sedežem v Chicago, Illinois.

Predsednik: MARTIN POTOKAR, 564 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
 Podpredsednik: JOSIP ZALOKAR, 899 Addison Rd. N.E., Cleveland, O.
 Tajnik: Frank Krže, 34 Gilpin Place, Chicago, Ill.
 Blagajnik: FRANK KORČE, 6202 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
 Zapisnikar: Frank Mravlja, 814 W. 21. Place, Chicago, Ill.

Nadzorniki: JOSIP KALAN, 4201 St. Clair Ave., N.E., Cleveland, Ohio
 JOSIP BRICEL, Box 342 Onemahugh, Pa.
 PETER GEJEL, Greenland, Mich.

Porotni odbor: MIHAEL ŽUGEL, Box 202, Murray, Utah.
 JAKOB MIKLAUČIČ, Box 3 Willock, Pa.
 MARTIN ZELENČNIKAR, 432 Boliver Rd., Fairberton, Ohio

VSA poročila naj se pošiljajo na tajnika Frank Krže; denarne posiljatve pa na blagajnika Frank Korčeta.

MOJE REVIJE.

Predgovor.

Naše slovensko ljudstvo (v Ameriki posebno) bode najbrž zanimalo, kako kolikor toliko presravamo delavska vprašanja. Vrjemite mi, da vsi, ki se borimo za obstanek, potem bodisi na ta ali drugi način smo socijalisti. Vendar večina nas delaveev tega ne ve. Tako dolgo, dokler se boriš za obstanek, se bojuješ z verigami, in tako dolgo, dokler se boriš za obstanek in svobodo, se indirektno boriš za socijalizem. Toraj delaveev, ki pravi, da ni socijalist, blebota nesmiselno in brez pomisleka. Da nam bo možno socijalizem bolj iz dna spoznati, ob jednem pa tudi svobodno misliti, in misliti tudi za se, štejem si v dolžnost, da kar najbolj priprosto, pod naslovom "Moje revije" čitateljem "Glas Svobode" pokažem kaj je privedlo delavca, da se je organiziral v delavske unije, potem politične klube in naposled ne ustvaril, temveč posegel nazaj in zahteval to, kar mu je bog-narava — pri rojstvu podaril — to je prostost — svoboda — socializem. Stvar nisem pisal samo za se, pač pa za vse delavce in želim, da vsaki delavec čita v kratkih potezih zanimane slike in potem sam za se misli, ravno tako pa tudi želim slišati od vas sodrugov-delaveev in vsaka podučljiva črtica bode gotovo našla mesto v teh predalih.

SLIKAR.

Urejuje Albin H. Skubic.

I.

Življenje je krásno, véasi pa tudi otožno, kakor si namreč naprej vzameš. Če gledaš na temno stran svoje preteklosti, videl boš same oblake, potemnelo solnce in grde, umazane zvezde, sem in tja se ti zabliska svitel meteor, — pa kaj, zgubi se nenad ma in tema zopet zavlada. — Stem se ne zabavaš ampak mirak ti ogne, tužno srce in obup ti tiseči v prsih.

Zatoraj glej po svitli strani, ne oglej se v temno, blede luno — pregrešnico, in vse kar vidiš te radosti, vzbujaj hlep po višjem, silij naprej in življenja gladka steza se v temno, blede luno — pregrešnico, in vse kar vidiš te radosti, vzbujaj hlep po višjem, silij naprej in življenja gladka steza se odpre radostnim očem.

Čemu me vprašate, zakaj sem tako otožen in zakaj se jokam? Zakaj me poopravljate, kje, kedaj in kako sem se navadil sliko življenja svojih sodrugov? Čemu jih vendar slikam v temi in s tako žalostnimi barvami? Ni-li vendar na svetu nič družeska kot jok, kazen, pokora in tema!

Zimske noči so dolge. Jaz samec, brez žene in otrok, sedim poleg male pečke, čitam knjige in premišlujem, se zamislim, — eigereta mi ugasne, modrikast dim se počasi in leno vali po sobi, moje kervave oči pa se vpro v majhen plamenček, ki že pojemna in zlihuje kakor človek, ki mu duša v grlu čepi, jaz pa še vedno sedim

in premišlujem. Ozrem se po onih, ki žive v izobilju in zadovoljstvu, toda vse kar vidim okolu sebe so sama revna bitja, ki se bore namesto živajo. Ko sem tako gledal po zadovoljstvu, stemnelo se mi je od bolezn, revščine in gladu.

V svoji domišljiji vidim velikansko, široko bojno polje. — Solnce utrujeno in zbegano zatone za masivnim pogorjem, noč se približuje in ž njjo rahel vetrič veje hladodejen odmor trudapolnega dela, jaz pa zrem v vedno temnejšo noč in poslušam prošnje, stokanje in v srce segajoče klice na pomoč umirajočih.

Gledam mogočne reke in velika morja človeške krvi, po katerih plavajo razmrcarjena človeška trupla, nad njimi pa se sliši klic, stek in prošnje na pomoč. — To je delo civilizacije — humanitete (civiliziranega kanibalstva), ki z groznim, smrtonosnim orodjem najnovejše dobe, dokazuje progresivno družabno modo napram realni civilizaciji.

Meteor pade — in kaj zagledam? Velikanska masivna, železna vrata se mi odpro in najdem se v tovarni, kjer se na milijone in milijone mojih bratov in sester s upogneim životom in potom po belih, vbija in bori za življenje in smrt. Blede, mrtvaška polit, zmurjeni lasje, upadle oči, in utripajoče ustnice, bi kazale, da "To niso možje, niti žene — da To niso zveri, niti ljudi — Temveč tolovaji!"

Brez moči, brez požgan, telesa in duše, — upogibajo se pod bremenom — življenje in obstanek — se plaho ozirajo po-zakaj nem, s prahom in blatom zamazanem časomeru in želno pričakujejo, da zver v medvedjem bilogu zatui in — jim dovoli kratek odmor, po kojem zopet pride telesni in dušni napor, ki črta vedno debeleje poteze na obrazih — tolovajev. — Čemu me vendar prosiš, da naj skladnem pesmi veselja in zadovoljstva, ko mi srce poka bolečine, ko zopet vidim, pred seboj male, nedolžne, slabotne, blede, fizično in moralno nerazvite otročiče, boječ se palice, ki jih tira v sažnost. Vidim jih zgodaj v jutro, kako leno, zaspano in pobito hodijo po hodnikih do človeških klavnic. Oni, nesrečni izmed njih, ki bodo prestali streženje prostov in možganje duha, bodejo ustvarili zarod bodoče generacije duhovito, fizično in moralno za nič. Vidim, da ta zarod bodoče generacije bode tvoril skupčino tolovajev, brez fizične ali moralne sposobnosti. In če se to zgodi, ali ne bodejo ti rodiči proklinjali našo, sedajno, toli hvalisano civilizacijo?! Gotovo!

In zopet me prosiš, naj ti povem kaj o srečnih, ali zadnja žrjavica se je še enkrat zabliskala in groza me je prešinila, ko v daljavi zagledam sto in sto tisoče mojih sodrugov, ki so bili živi pokopani na živem pokopališču — v Sibiriji — radi hladodestva — prošnje po svobodi, katera je naša in katera nam vsim pripada po zakonih matere zemlje, in za katero so nas zapopale one človeške zajedatke in troti v človeški obliki, ki se imenujejo carji, kralji, cesarji, knezi, grofi, predsedniki in t. d.

Mraz me je obšel, ko se mi je odprl pogled na pekel. Videl sem oženj in hudiče, letajoče od jednega kota do drugega. Vendar strah me je obšel, ko sem se prepričal, da me je vid varal in to samo za par trenutkov. Globoki tudokopi, brez svetlobe in dobrega zraka, kjer so delavci, podobni bolj naslikanemu stannu, kot pa človeku, v vedni smrtni nevarnosti, se mi zdi hujši kot vsi izmišljeni pekli in vica. — Oh kako, kopljejo, vozijo nalagajo in pe-zajo kakor človeške opice po vrveh in se trudijo z nadčloveško močjo, da si vzdržijo toploto, svetlobo in vse potrebno za naše neodkrito zadovoljnost, med tem ko so oni prisiljeni živeti brez vsega tega. Globoko pod zemljo (in še tako blizu pekla) tehtajo svoje dražestno življenje izkopavajoč premog in rudnine za nas a hladni grob za sebe, — in zakaj, samo za bori obstanek.

(Dalje prihodnjič.)

Slovenecem v pogled.

Centeni Collins M. Institute!

Zahvaljujoč se za poslana zdravila Vam nuznanim, da sem sedaj popolnoma zdrav. Porabil sem samo jedna zdravila, in bil sem zdrav.

Prosim, ako Vam je mogoče poslati jedno Vaših novih knjig Zdravje.

Vas pozdravljam ter Vam ostajam vedno hvaležni

Frane Birtič,
Box 555 Collinwood, Ohio.

Slovenska brivnica.

610 S. Centre Ave., Chicago.

Za obiten obisk se priporoča

JOHN HORVAT, lastnik.

KOTAS BRATA

LASTNIKA GOSTILNE IN RESTAVRACIJE
na 535 Blue Island Ave., Chicago.

Priporočava svoje dvorane za shode, veselice itd. Vsako nedeljo popoldan izborni koncert. Vstopnina prosta. TEL. CANAL 2017

75c in 17 JWELED RAILROAD WATCH

Patentiran navijalnič, za možje ali žene — tak SOLID GOLD filled z lepokrassenim dvojnim pokrovom, derži vedno korektni čas, primerne delovremu na železniah. JAMČENA ZA 20 LET, da prihodnjih 60 dni pošljemo jo ured na vsak naslov po C. O. D. za \$8.75 in vezne troske, na pogled, in ako ni, kot se tu reprezentira. NE PLAČAJ NITI EN CENT. Pomisli pa, da lahko plačaš \$100 za ravno isto uro ako jo kupiš od domačega zlatarja. Poselno dobro tle poslaneno verljivo in privesek darujemo a v ako uro. EXCELSIOR WATCH CO., 505 CENTRAL BANK BLDG., CHICAGO, ILL.

Emil Bachman,

580 S. Centre Ave., Chicago.

Izdeluje društvene znake, gumbe, zastave in drugo potrebščin.

NOVO SLOVENSKO GOSTILNO JE OTVORIL.

Frank Hudale

611 So. Centre Avenue Chicago.

Slovenecem in drugim bratom Slovanom se toplo priporočam za obitem obisk

S spoštovanjem
Frank Hudale

DON'T BE FOOLISH!

Angleški izgovor pravi: "Don't be foolish" in ne plačaj za izdelano obleko po \$15.00 \$20.00 in \$25.00 ako se lahko izbereš boljše blago in pustiš obleko narediti po meri za isto ceno. Poskusi pri nas, in prepričaj se o istinitosti. Ako ti pa delo ne bode po volji dobiš svoj denar nazaj pri

THE CO-OPERATIVE TAILORING & G. M. COMPANY.

CHAS. TYL, MGR.
783 SOUTH HALSTED STREET, CHICAGO

Rodovitna zemljišča v državi Michigan, Ogemaw County po \$6.00 akcr.

Obdelana in neobdelana zemljišča v vseh državah Amerike

Vozne listke (šifkarte), zavarovalnine, pošiljanja denarja na vse kraje, izterjevanje zapušćnine in vsa notarska dela po najnižjih cenah preskrbi

John J. Pollak,

534z W. 18th St., Chicago, Ill.

POZOR ROJAKI!

Slika predstavlja uro s zlatom pretegnjeno (Gold filled) in z dvojnim pokrovom. Size 16

JAMCI SE ZA 20 LET.

Ura ima kolesje najboljših ameriškanskih iztelekov (Elgin, Waltham ali Springfield) ter ima 15 kamnov

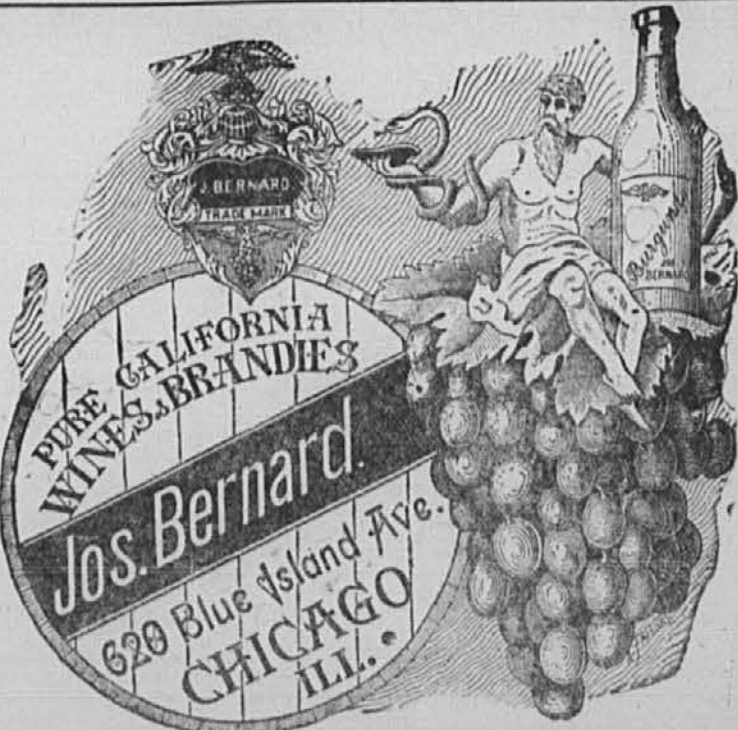
Cena je sedaj samo

\$13.00

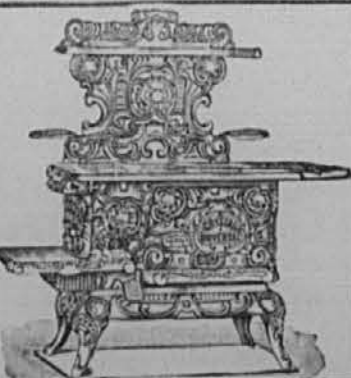
Za obilno naročbo se priporočam spoštovanjem

Jacob Stonich,

72 E. Madison St. Chicago, Ill.

Edina vinarna, ki toči najboljšo kalifornijska in importirana vina. Kdor pije naše vino, trdi, da še ni nikdar v svojem življenju pilsil boljšo kapljico. Vsi dobro došli!

Trgovina z železino, pečmi, preprogami in z vsem pohištvo

Dobro blago po nizki ceni pri

V. Kobzina-tu

580-582 Blue Island Avenue CHICAGO, ILL.

Pozor!

Slovenci.

Pozor!

"Salon" z MODERNIM KEGLJISCEM

Sveže pivo v sodčkah in luteljkah in druge raznovrstne naravne pijače — najboljšo in najfinejšo unijske smodke. Potniki dobe čedno prenočišće za nizko ceno. Postrežba točna in izborna.

Vsem Slovenecem in drugim Slovanom se priporoča

Martin Potokar, 564 S. Centre Ave. Chicago, Ill.

VESTI IZ STARE DOMOVINE IN iz jugoslovanskih pokrajin.

Ljubljanski škof Anton Bonaventura v stiski. Kakor je znano, je škof Anton Bonaventura odpustil iz službe svojega oskrbnika gornjegraške graščine Diento. No, bivši škofov oskrbnik se neče ravnodušno vdati v svojo usodo, marveč vložil, kakor smo izvedeli, proti škofu tožbo, s katero bo spravi na dan razne čudne manipulacije in maneuvre, s katerimi si je škof znal dobiti dovoljenje, da je smel popolnoma devastirati svoje gozdove proti dohodbam gozdnega zakona. Pravijo, da so to zahtevno zelo kompromitirani razni višji uradniki v Gradu in na Dunaju. Takisto se tudi namiguje, da grozi škofu tudi nevaren konflikt z davčno oblastjo. Koliko je na tej stvari resnice, se da težko kontrolirati, toliko pa je gotovo, da se škof nahaja v stiski in da se je peljal pred kratkim na Dunaj iskat pomoči. Vso zadevo bomo pazno zasledovali in poročali o njenem razvoju. Kakor stvar sodaj stoji, bo škof težko preprečil, da bi ne prišla njegova graščina v Gornjem gradu pod sekvestar — seveda ako ne posežejo vmes katške tajne sile in ako ne bo tudi v tem slučaju igrala glavne vloge korupcija!

Belokranjska železnica preko Črnomlja. Na Dunaju je bila deputacija iz Črnomlja v svrhu intervencije, da se belokranjska železnica zgradi preko Črnomlja. Kakor se nam poroča, so proti temu načrtu velike ovire tehnične in materialne narave. Zatrjuje pa se, da namerna vlada zgradi stransko progo preko Črnomlja do Vinice. "Jugoslovanski klub" se bo gotovo zavzel za to progo z vso vnetostjo.

Proti Maksimu Gorkemu in njegovemu začelniku je uvedena sodna preiskava zaradi romana "Mati", češ, da roman proslavlja socializem.

Proti shodu "Svobodne misli" je pridigoval že več nedelj skrajno surovo v praški predmestni cerkvi neki jezuit. Zadnje nedelje je nekdo razlil po cerkvi žveplene razstopnine, in valed strašnega smrada je vse bežalo iz cerkve.

Grozen uboj se je zgodil v Lovranu pri Opatiji. Juri Benedikt, Slovenec, star 32 let, doma na Sp. Štajerskem, je zadnji čas služboval pri mesarskem mojstru Antonu Smariču v Lovranu. V soboto je popival v družbi nekaterih Slovencev in šel z njimi tudi v gostilno k Urmu. Družba je prepevala v slovenskem jeziku, kar ni bilo všeč nekim Nemcem, ki so začeli slovenske goste zbadati in izzivati. Ti seveda niso molčali. Ker je bilo Slovencev dosti več, kakor Nemcev, so se ti umaknili in po razbojniško prežali na prikljo, da bi pokazali in uveljavili svojo nemško kulturo. Kasno ponoči, ko se je slovenska družba razšla, so Nemci umorili Jurija Benedikta. Napadli so ga najbrž zavratno in ga ubili — glavo ima vso razkljano — in potem mrtvega ali onesvečenega vrgli v morje, kjer so ga ljudje našli šele večeraj zjutraj. Morilec zdaj zasleduje sodnija. To razbojniško ubojstvo je prav primerna reklama za zdravilišče Lovran, kjer zapoveduje incidenta, dasi je večina prebivalstva hrvaška. V Lovranu sploh ni česar ne stori za varnost. In to naj bo zdravilišče? Daleč od njega, kar slovansko misli. Gost.

Nesreča pri stiskalnici. V Leitersbergu pri Mariboru so ponoči stiskali grozde. Stiskalnica pa ni bila pravilno "obešena", vsled tega se je drog izmaknil ter se je kamen odvrtil s tako silo, da je drog udaril v bližini stoječega čuvaja H. Glaviča ter mu odtrgal pol obraza. Umril je že na pota v bolnišnico.

Sod ga je ubil, ko se je razletel. V Krkaveh na Primorskem sta hotela brata Grison preiskati špi-

ritov sod, če bi bil poraben za vino. Starejši brat je držal svečo, mlajši je pa gledal pri vehi, kakšen je sod v notranjosti. V sodu pa so bili še ostanki špirta, ki so se vneli, razgnali sod in mlajšemu bratu tako razbili glavo, da je na mestu umrl.

Desetletni morilec. Poročali smo že, da so našli v Pulju infaterista Tuzaja ustreljenega. Zdaj se piše od tam, da je Tuzaja ustrelil 10-letni Ivan Križmanič iz maščevarnja, ker je imel z njegovo materjo tako intimno razmerje, da se je dečku zdelo preveč. Mladi morilec je že priznal svoj čin.

Konj ga je ubil v postelji. V Radgoni je spal hlapec Kumlin v konjskem hlevu. Posteljo je imel pri tleh blizu konja. V noči na 16. t. m. je konj udaril spečega hlapca na senec s kopitom ter so ga našli zjutraj mrtvega.

V zaboju je priplaval te dni po Dravi proti borlskemu mostu pri Sv. Barbari v Halozah kakih 8 tednov star otrok, ki ga je neznan brezsrečna mati izročila svoji usodi. V omenjenem kraju ga je neki posestnik vzel za svojega. Biti mora otrok iz kakerega mesta, kakor je soditi po perilu.

Nov dokaz, da Marijine družbe vzgojujejo dekleta le k hinavščini in terejalstvu, a zamore v mladih dušah najnaravnije črte, so doživeli zadnji čas v Železnikih. Sin neke premožne rodovine ni hotel iti v semenišče. Zato ni dobival od doma nikaže podpore in po hudem pomanjkanju in trpljenju je dovršil študije. Pozneje je dosegel dobro službo, živel trezno, brezmažežno, vžival velik ugled in bilo je upati, da bo kdaj zasedel važno mesto v javnem življenju. Ker pa se njegovo globoko svetovno nazoranje ni skladalo s terejalstvom, imel je s svojimi domačimi še pozneje hude boje. To in pa trpljenje med študijami je potrdilo njegovo šibko telo, da leži sedaj na smrt bolan. A ravno ta čas, ko leži brat na smrt bolan in čaka smrtnega boja, in nima nobenega svojih, ki bi mu otiral pot s čela, šla je njegova sestra k usmiljenkam. Res lepo ime, ki ga pa ne zasluži, ker kako more imeti tak človek usmiljenje, ko ga nima niti za svojega brata. Tak je sad Marijinih družb, taka trda srca nareja terejalstvo!

Divji krojač. V Št. Jurju v Slovenskih Goricah je gostilničar Kranjc vrgel iz gostilne več fantov, med katerimi je bil tudi kočarjev sin Sebastijan Bračič. Ta je bil silno jezen zaradi tega in je svojega prijatelja krojača Ivana Fuchsja naprosil, da bi se maščevala nad Kranjcem. Fuchs, maščevarinja željen človek, je šel takoj razgrajati pred Kranjevo hišo, kjer je grozil, da mu razpara trebuh. Nekaj večerov nato sta prišla Bračič in Fuchs v Kranjevo gostilno, kjer je kmalu nastal prepir in pretep. Krojač je na vsak način hotel Kranjca oklati in zaklati, kar se mu pa vsled bežanja Kranjevega ni posrečilo. Z Bračičem sta razbila mnogo steklenic in kozarcev, zdrobila šipe v oknih in vratih. Obsajen je bil Fuchs na 10 mesecev ječe, Bračič pa le zaradi prestopka po par. 411. na 3 tedne zapora.

Ne trpite za reumatizmom.

Drgnite otekle in bolne ude z

Dr. RICHTERJEVIM

Sidro Pain Expellerjem

in čudili se bodede radi hitrega ozdravljenja. — Rabil sem Vaš Pain Expeller 20 let drugod in tukaj z izbornimi vseprih v slučajih reumatizma prehlajenja, boleznij v križu in sličnih pojavah. Sedaj ne morem biti brez njega.

Rev. H. W. Freytag, Hamel, Ill.
Na vsaki steklenici je naša varnostna znamka "sidro".

25 in 50 cent. v vseh lekarnah.
P. Ad. RICHTER & CO.
215 Pearl St., New York.

Sod ga je ubil, ko se je razletel. V Krkaveh na Primorskem sta hotela brata Grison preiskati špi-

9 najcenejših izbranih kuponov 9

Te poundbe so tiskane v večih dnevnikih kakor tudi na naših plakati hz namenom, da vidimo moč raznih oglasov, katere stem oglašujemo. Cena je tako malenkostna, da vsak kdor potrebuje blago te vrste ne more te ponudbe prezreti.

Izrežite toliko kuponov koliko komadov želite dobiti. in prinesite iste na našo prodajalno v **PONDELEK 18. nov. 1907**

Stvari katere tu oglašamo se kupijo potek ce nah samo, kadar prinesete izrezane k pnce

Dr. Kolacek & Co.
559, 561, 563 — 565 BLUE-ISLAND AVE.

Samo en komad blagase bode prodal z vsakim kuponom razven, kadar je na istih drugači označeno

KUPON št. 1.

Veljaven samo v ponedeljek 18. nov.

(Glas Svobode)

Pieser-Livingstonova Češka ržena moka, vsaka vreča jamčena za 24½ funtov, sama za .....

49c

Ne več kot samo en kupon se prizna posameznemu kupcu.
(Izrežite to)

KUPON št. 2

Veljaven samo v ponedeljek 18. nov.

(Glas Svobode)

Najboljši zmljeti sladkor, 5 funtov samo .....

19c

Ne več kot samo en kupon se prizna posameznemu kupcu.
(Izrežite to)

KUPON št. 3

Veljaven samo v ponedeljek 18. nov.

(Glas Svobode)

3 kvarte železni, belo in plavo emalirani lonci z ročajem, vrednost 39c, ta dan samo .....

15c

(Izrežite to)

KUPON št. 4

Veljaven samo v ponedeljek 18. nov.

(Glas Svobode)

Moški topli svitarji, črne, sive, rdeče in bele barve, s kolarjem in naročnikom, vrednost \$1.50, ta dan samo .....

69c

Opravičeni do dveh komadov.
(Izrežite to)

KUPON št. 5

Veljaven samo v ponedeljek 18. nov.

(Glas Svobode)

Platnene rolete za na okna po 6 in 7 čevljev dolgi, od 30 do 33 palcev široki, raznih barv, ta dan .....

93c

(Izrežite to)

KUPON št. 6

Veljaven samo v ponedeljek 18. nov.

(Glas Svobode)

Velika zaloga modernih strojev za prati, (za poskušnjo), raznovrstna izbira. Vrednost vsake je \$7.50, na izbiro po .....

\$4.35

(Izrežite to)

KUPON št. 7

Veljaven samo v ponedeljek 18. nov.

(Glas Svobode)

Ženske razne velikosti spodnje jope, črnslove in sive barve, vredne 35c, ta dan samo .....

16c

(Izrežite to)

KUPON št. 8

Veljaven samo v ponedeljek 18. nov.

(Glas Svobode)

Opravičeni do 4 komad. Možke tople volnene nogavice, črne ali rujave barve, velikost 10 do 11½, navadna cena 25c, ta dan samo .....

11c

(Izrežite to)

KUPON št. 9

Veljaven samo v ponedeljek 18. nov.

(Glas Svobode)

Opravičeni do 4 parov. Možke plave močne pletene spodnje obleke, navadne velikosti, vredne 48c, ta dan samo .....

23c

Opravičeni do 4 kom.
(Izrežite to)

PRIJETNO ZIMSKO IN POMLADANSKO

vožnje v Italijo in druge kraje ob adrijskemu morju vam prinese stari zakušena

CUNARD LINE

PREVAŽA LJUDI IN BLAGO ČEZ OCEAN
GIBELALTAR, GENOVA, NAEPEL ITD.

LEPI, VELIKI IN NOVI

PARNIKI NA DVA VIJAKA

"CARPATHIA" 13,600 ton.

"SLAVONIA" 10,600 ton.

"PANNONIA" 10,000 ton.

"ULTONIA" 10,400 ton.

Iz New Yorka odplujejo

NARAVNOST V ITALIJO.

Obrnite se do naših zastopnikov

kateri vam dajo potrebna navoda

la o cenah in času kedaj parniki

odplujejo.

F. G. WHITING, ravnatelj,

67 Dearborn Str. CHICAGO

VACLAV DONAT

izdeluje neopojne pijače, sodovico in mineralno vodo.

576 W. 19. St. Tel. Canal 6296

POZOR KADILCI!

Na 628 Blue Island Ave., blizu 19. ceste in nasproti Kasparjeve banko je največja točakarna na severozapadni skrani mesta Chicago

Najboljši, raznih vrst, domač in importiran tobak; svalčice in smodke. Velika zaloga raznih pip in dežnikov, katere tudi popravim, in veliko primernih stvari za božična in novoletna darila.

Charles Nechansky

628 Blue Island Ave., Chicago.

Slovenec in bratom Hrvatom v Chicagi naznanjam, da sem svojo gostilno opremil z modernim kegljiščem in tako svojim cc. gostom pripravil najboljše zabavišče.

Vsem bratskim društvam priporočam tudi moje dvorane za društvene seje, svatbe, zabavne večere itd. — veliko dvorano pa za narodne in ljudske veselice.

Cc. gostom so vedno na razpolago najboljše pijače, unijske smodke in prost prigrizek.

Potujoči rojaki vedno dobro došli! Priporočam se vsem v obilen poset.

Frank Mladič,

587 S. Centre Ave.

Chicago, Ill.

MED NAMA!

Ako hočeš imeti dobro fotografijo, pridi k meni.

Jaz se bavim s tem poslom že 25 let in moj delokrog se je med tem časom zelo razširil. To pove dovolj. Pridi k meni in bodi prepričan, da ti izdelam po zmerni ceni fino sliko v najboljji izdelovalnici fotografij, kar jih je na zapadni strani (West Side) mestá.

Wilke

Izkušen fotograf

391—393 Blue Island Ave. vogal 14. Place. CHICAGO, ILL.

ESTABLISH 1883

PHONE CANAL 237

Severova zdravila so več meh že ponar ili. Ne jemljite takih ker nikakor niso tako doa, kot naš domači izdelek.

PLJUČNE BOLEZNI.

Pljuča morša prec v prvem slučaju niso napadena, vendar preredi in boleznj okoli pljuč imojo slabe nasledke; ki povzročajo razne boleznj pljuč. Kronične boleznj in vnetje pljučnih prostorov povzročajo vnetje mreže, ki pokriva pljuča. V takšnih slučajih je najbolj pametno, da se prec v prvem pojavu boleznj začne rabiti

Severov BALZAM ZA PLJUČA,

ki odstrani vnetje; zdravi kašelj ki bolečine grla ter odstrani nevarnost. Med zdravjenjem pljučnih boleznj se mora dabrno paziti, da se ne diha hudo mrzel zrak, prah ali dim. Dobro je tudi, da se prs ribljejo vsak dan z Severovom Cljem sv. Gotbarda in krepča cel sestav z izvršno toniko Severovega Balzama za življenje, Severov Balzam za pljuča. Cena 25 in 50c

Prodaja se v vseh lekarnah. Zdravniški nasvet pošljemo na zahtevo vsakemu zastoj

Neredno bitje srca

povroči neredno rabljenje čaja, kave, opojnih pijač in druge nezmernosti v jedi in pijači. To je dobro obvarovanje pred nevarnostjo. Zdravilo, ki okrepča srce in spravi v pravi red je

Severova Srčna Tonika

Cena \$1.00

Pomankanje spanja

in oslabeleost se lako ozdravi po rabljenju zdravila in to je

Severov Nervoton

ki je najzanesljivejša do danes svetu znana za živce. Daje čist glas, dobro spanje in na ravno krepča živce. Je predučžno okrepčilo telesa in daje veselje do življenja.

Ali ste propadli in pobiti?

Dostikra se čuje pripovedovati "ta ali oni je propadel, ali da slabo izgleda" take besede povejo nekaj o človeku. Kakor tečaj na uri se človeška energija izrabi, takrat je čas da se začne rabiti

Severovo Življenski Balzam

Tako izvršna Tonika je to, da ponovi in okrepča moč ter uredi celi sestav, tudi okrepča zdravje.

Cena 75c

Ne obupajte!

Jetika ni več dandanes neozdravljiva bolezen. Pravilna hrana, sveži zrak in rabljenje

Severovega Balzama za Pljuča

zdravi vse ako še nišo prevče zastarane pljučne boleznj. Samo je treba, da se začne zdraviti dokler še ni prepozno.

RAZNO.

Sue Moon je ime Kitajca, katerega so pred kratkim aretirali in pripeljali pred magistrat v Melbourne z obtožbo, da je čez 2. uro v soboto popoldne delal, kar je tam protipostavno. Pripoznal je, da je opral te en ovratnik od časa po zakonih prepovedan. "Koga! le en ovratnik od 2. do 8. ure?" je nad njim zaupil dotični sodnik. "Him welly dirty collar", mu odgovori kineš. Ta zagovor se je pa sodniku zdel pretenak in obsodil je kineza na globo \$2.50 in v poravnavo sodniških stroškov. Ko je Kinez plačal dosojeno mu kaznen, se je pa izrekel: "Faekly net make Chinaman welly lazy fellow."

Staro sv. pismo so našli v knjigarni Wolfenbutel na Hesenskem, in katero sedaj visoko cenijo, vendar pa vrednost iste niso vedli do zadnjih par dni. V njem se čita, kje da je bog govoril Evi in sicer, da mora biti Adamu pokorna in podložna, ker Adam je njen gospod in bode zapovedoval nad njo, v nemški prestavi se čita: "Und er soll de in herr sein." "Herr" pomeni gospod, tega pa ni v tem pismu, in namesto stoji beseda "narr", katerega pomeni nore.

Zraven pisma vloženi dokumenti pravijo, da je ta pregrešek v pismo prišel radi prepira med ženo in nje možem — tiskarjem leta 1580. Žena je bila maščevalka, šla je po noči, ko je vse spalo v prostore kjer je nje mož po dnevi črke za pismo stavil, in premenila je namesto "herr" besedo "narr".

Ko je bila knjiga gotova in opazili pregrešek, zaprli so tiskarja; toda pri obravnavi pričal je njegov pomočnik, da je videl ženo, ko je šla v tiskarno po noči in premenila besedilo. Nato so zaprli ženo, kjer je tudi umrla. Ostala pa je ta knjiga sedaj tožke — vrednosti.

O človeku. Možgani odrastlega Evropejca tehtajo okoli 1300 do 1500 gramov. Suh človek, težek 50 kg, ima možganov, ki so v razmerju s težo njegovega telesa, kakor 1:38 ali k večjemu 1:33. Moški težek 100 kg nima zaradi svoje debelosti nobenih težkih možganov, pri njem mora biti teža možganov relativno za polovico manjša, torej v razmerju s telesom kakor 1:76 ali k večjemu 1:66. Glava zdravega močnega moškega ima okoli 50,000 las, ženske pa še enkrat več. Človeški nohti silno hitro rastejo. Ako bi pustil človek do svojega 60. leta rasti nohte, ne da bi jih kdaj obrezal, dosegli bi dolgost treh do štirih metrov!

Mazarinovo bogastvo. Menda se noben minister ni dosegel tolikega bogastva kakor vsemočni minister kralja Ludvika XV. Mazarin. Pri neki slavnosti, h kateri je povabil kralja in kraljico ter ves dvor, je priredil loterijo, pri kateri so bili dobitki drage umetnine, dragulji in pohištvo v vrednosti 500,000 frankov. Srečke so se delile brezplačno. Cesarici Mariji Tereziji je poslal Mazarin za poročno darilo dragulj v vrednosti 1,500,000 frankov, nadalje zlagata miznega orodja in dva voza, bogato okrašena z baržunom, zlatom in srebrom. Pred prvi voz je bilo vpreženih šest ruskih, pred drugi voz pa šest indijskih konj. Mazarinova zbirka draguljev je bila vredna več milijonov. V oporoki je zapustil 18 velikih diamantov kroni, kraljici šopek diamantov, vreden 600,000 frankov, svojima nečakinjama pa draguljev za 360,000 frankov.

Kako je naše dobro ljudstvo še omejeno! K Mariji Urh v Start vasi pri Žitavi vasi na Koroškem je prišla pred kratkim ciganka, ki ji je pripovedovala, da je njena hiša "zacoprana" in da nima pričakovati drugega kot samo nesrečo. Tež nesreči se pa Marija Urh izogne samo, če stopi v zvezo z njo s ciganko, ki zna čarati in bo uporabila sredstva, da to ne-

srečo prepreči. Kot plačilo ji mora dati Urh 86 K denarja in poročno obleko. Neumno-vesela je Urh ciganki takoj ustregla in ji izročila, kolikor in kar je zahtevala; dala ji je pa še par spodnjih krč in par čevljev, da bi bilo več sreče. Ciganka je odšla, kmetica je pa zastoj čukala, kdaj se ji začne usipati sreča v hišo pri oknih in vratih. Končno se je ženska zdela stvar sumljiva in povedala je možu, ki je sicer pošteno zarobantil nad babjevno babo, a ni nič pomagalo, denarja in poročne obleke le ni bilo nazaj. Zdaj je ovadil vso stvar orožnikom, ki pa menda zastoj iščejo premeteno ciganko, ki je bila stara okoli 23 let. Koliko izvajajo cigani našim ljudem na enak in podobni način iz žepa, vendar prečistita duhovščina nima časa, da bi poučila ljudi, da ni "coprnije", ampak jih še utrjuje v tej veri. Ker ljudstvo verjame take budalosti, zato je dobilo naziv "dobro ljudstvo"...

Honorarij ruskih pisateljev. Grof Lev Tolstoj je s svojimi deli pridobil toliko, da dobiva letno rento 25,000 rubljev, dasiravno že več let izdaja svoja novejša dela brezplačno. Dostojevskega vdova je dobila za dela svojega soproga 75,000 rubljev. Kuprinu je samo njegov "Dvojboj" prinesel 10,000 rubljev, Sergijenko je vrgla knjiga "Kako živi in dela Tolstoj" 15,000 rubljev. Gorki in Andrejev sta tako priljubljena, da dobita za vsako vrsto svojih spisov po en rubelj.

Zamotana rodbina. "Česke Slovo" pripoveduje sledečo dogodbo: Pred 15 leti se je poročil vdovec S. z vdovo Z. Zakonska sta živela več let zadovoljna in srečna v Ričanu. Nekega dne pa se je pojavila v njunem stanovanju neka ženska, ki je rekla, da je prava žena S. ter pokazala tudi potrebne dokumente. Moža S. so zaprli, a v preiskovalnem zaporu se je izgovarjal, da je dobil v bolnišnici potrdilo o smrti svoje žene (v bolnišnici je namreč isti čas umrla neka ženska istega imena kakor njegova žena). Obsodili so ga dva meseca v ječo in njegov drugi zakon se je proglasil neveljavnim. Toda skrbel je še nadalje za svoje drugo rodbino, ki se je sčasoma pomnožila še za tri glave. Nedavno se je preselil s svojo rodbino v hišo vdoveca N., ki se je zaljubil v njegovo drugo ženo, a te dni so ga presenetili v cerkvi z oklicem njegove druge žene z vdovcem N. Sedaj mu ne preostaja drugega, kakor poiskati svojo prvo, pravo ženo.

Roman za pridigo. Prvi pridigar škofijske cerkve pri Sv. Štefanu v Tottenville, Jamienson, je iznašel novo metodo, kako privabiti vernike k pridigam v cerkev. Spisal je temperamenten roman v naturalistični smeri, v katerem se dokazujejo zle posledice pijančevanja in igranja. Romana pa ni založil, temu ga vsako nedeljo po par poglavij s prižnice prečital. Uspeh je sijajen. Vsako nedeljo je cerkev polna poslušalcev.

Sodbe ni treba.

Na Nemškem pri nekem sodišču sta dva soseda se tožila. Na dan obravnave prideta, vsaki s svojem odvetnikom v sodnico. Obravnava se prične in obedva odvetnika sta svojo sijajno zgovornost v polni luči pokazala. Medtem ko se odvetnika burno pregovarjata, ste stranki v ozadju stale in se prijateljski razgovarjale. Sodnik naznani kone debate in da se bo v razsodbi posvetovalo. Nakrat stopi eden tožečih stranke k mizi predsednika in položivi polo popirja na mizo reče, da sodbe ni treba, ker sta se z nasprotnikom poravnala. Sodnik dobelo pogleda in ju vpraša, zakaj to nista takoj povedala. Na to se tožitel odreže: "Nas stane tako ali tako denar, zato sva pustila, da se odvetnika za naš denar še nekoliko pokregata."

ROJAKI, NAROČUJTE SI "GLAS SVOBODE."

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

Poštnim potom lahko vlagate denar.

Da zamoremo vslužiti tudi zunanjim vlagateljem uvedli smo da vloge sprejemamo poštnim potom. Vi lahko denar na vsaki pošti za nas vložite s pripombo naslova: Vloge sprejemamo od \$1.00 naprej.

Pišite po navodila na

SOUTH CHICAGO SAVINGS BANK

278—92nd Street

Chicago, Ill.

MOČNO BLAGO.

Najbrže, da ste videli že kako oznanilo in si predstavljali, kako po ceni se blago dobi. Ali se spominjate, kako slabo blago ste dobili in si sami sebi rekli: "Nikoli več tam ničesar ne kupim". Večina nas ima tako skušnjo, in če je vi niste imeli, štejte se srečnim. Mnogokrat vidite take predmete oznamovane in tako lepo popisane, da se vam priljubijo in si jih hočete nabaviti. Grete in si jih ogledate in najdete, da niso niti polovice one vrednosti ali kakovosti kakor opisano. To je glavni vzrok, da mi ne navajamo naših cen po oglasih. Nekatere prodajalne trde, da cena tega ali onega predmeta je za polovico znižana. Mi tega ne storimo, kajti vsakdo vé, da nekaj dobička moramo imeti, ker sicer ne bi mogli eksistirati. Naša trgovina obstoji vže 15 do 20 let in todokazuje, da zadovoljimo ljudstvo. Pridite k nam in si ogledajte blago in ceno. V zalogi imamo najlepšo vrsto oblek, slamanikov, klobukov, letne spodnje obleke itd.

Pridite in ogledajte si naše vzorce za možke obleke.

Pozor rojaki!!!

Potujočim rojakom po Zdr. državah, onim v Chicagi in drugim po okolici naznanjam, da točim v svojem novourejenim "saloonu" vedno svoje najfinejše pijače—"atlas beer" in vsakovrstna vina. Unijske smodke na razpolago. Vsace mu v zabavo služi dobro urejeno kegljišče in igralna miza (pool table). Solidna postrežba zagotovljena.

Za obilen obisk se vljudno priporoča:

MOHOR MLADIC

617 S. Centre Ave. blizu 19 ulice CHICAGO, ILL.

Vreme o Božiču

naj bo že kakoršna hoče, zeblo te ne bode, ako si omisliš dobro zimsko obleko ali površnik, katero ti naredi hitro in po ceni

Victor Volk & Co.

izkušen krojač

838 1st St., La Salle, Ill.

J. J. DVORAK & Co.
UNION CLOTHIERS AND TAILORS.
598-600 BLUE ISLAND AVE.

Moderna človeška trgovina.

(Konec.)

On na to: "To je ob kratkem razloženo.

Znano je, da Italija in Španija se kosasti, ktera več raznih duhovnikov ima. Ti parasitje so Španijo do propada pritrali. A nič boljši ni pri nas. Vidili ste Misino, Palermo, vidite tu Neapol! Povejte mi, kje na svetu je toliko cenilca, kot takaj in v mestih notrajne dežele je tisto.

Kjer je veliko cenilca, tam je tudi več kot preveč beraških duhovnikov. Ti se trudijo ljudstvo v toposti zdržati; ono ne sme samostojno misliti. Nebesa in peklo je tem nračenjakom vedno v ustih, sami pa v nebovpijoče bacanašije doprinašajo. Te nosramne pijavke z grajščaki roka v roko delajo in ljudstvo do krvi izsesavajo. To je bil prvi korak h porodu anarhizma." Nadaljeval je, rekoč: "Pojavili so se zmernejši sloji, naši voditelji, ter sprevidili, da anarhizem ni pravo sredstvo za naš namen doseči; zato se je naša bivša centrala razkosala, in to je bil porod socializma. Pretežna večina nas je socialistov. Anarhisti so daleč po svetu raztreseni, a tudi tu po mestih jih je mnogo. — Mi se z njimi ne združujemo, ker se mačeli anarhistov se ne strinjamo."

Končal je moj prijatelj z besedami: "Jaz sem le na kratko, Vam obris našega položaja dal. Potrebnovala bi naj manje en teden dni, da bi Vam podrobneje ovisal vse potrebno, da bi vse dobro za popadli in razumeli, kajti naši odnosi od Vaših so različni. Leta 1848 so se Vaši očetje, grajščinskega jama otresli, ko vender o socializmu, med preprostim ljudstvom govora ni bilo. Vidite vse to nas čulka. Grajščake strmoglaviti, farje, mnibe in nune zapoditi, samostane porušiti in potem bo solnce tudi nam zasijalo." "Kaj pa, birokrate? Ti Vam gotovo tudi preglavico delajo — "O, že vam kaj mislite!" Poseže vmes. "Ti ste baže ljudi, — ne bolji rečeno, pošasti, prepustamo, anarhistom. Ti bodo že z njimi obračunali." —

Čas ločitve je prišel. Stisnil mi je v slovo, roko in mi vse dobro voščil, ter rekel: "Že davno mi ni bilo tako vri srečo, kakor sedaj. Vidim, da socializem nas brati povsodi enako, in si bodita po roči še tako oddaljena." Ko sem mu pozdrave in strajnost na njegove, kateri so tudi naši bratje, naročil, je krov parnika zapustil.

Parnik se je jel odmikati. Ko pogledam na obrežje, vidim mojega novega prijatelja s tremi drugimi pomorščaki tam, v strogi vojaški pozituri, stati ter so me pozdravljali.

Pljuči smo proti Gibraltarju. Ni mi bilo za prirodo, ktera je v tistih krajih prekrasna. Vsedel sem se, na moj stolec, ter se zamislil sam va-se. Premišljeval sem o kruti osodi zatiranega človeštva, ktero se hoče in more jama in spon, prevladajočih slojev, orestiti.

Hrupeči glasovi okolo mene so me iz mojih misli prebramili. Okoli se ozri, vidim nove obraze in nenavaden krič. Nekoliko Neapoljitanec se je bilo vkrcalo in Neapoljitanec, mislim, da tudi upije kadar spi. Nekoliko oddaljeno je eden stal, ter mene opazoval. Čez nekoliko časa pride kmeni in me sledeče naguri: "Oprostite, Vi ste avstrijec?" "Da, in kaj potem?" Mu odvrnem: "O, nič! Prosim odproščenja. Vidite le-ti ljudje so Neapoljitanec in delajo vrišč, kakor bi se parnik potapljal. To mi je neznosno." Jaz se nasmehnem in rečem: "Gospod, Vaše narečje sicer in neapoljitanško, a vkrcali ste se v Neapolj, torej mislim, da so le-ti Vaši rojaki!" "Ne," odgovori, "jaz sem iz Bolognije, a sem bil tu po opravkih. Od kod ste Vi, ako smem vprašati?" In ko mu povem, odkod da sem mi reče: "Tam sem jaz številkrat skozi šel, in sicer jaz sem bil konjski

barantavec in sem hodil na Dunaj, na Ogrsko, Hrvaško itd. po konje in sem jih preko Vašega kraja čez H... gnal in doma prodal; ja takrat je bilo dobro. Dalo se je kaj zaslužiti." "No, in sedaj?" pripomnim jaz. "Ali, niste več konjski prekupec?" "Kaj še! Kako bi mogel to biti. Vidite v Avstro-Ogrsko so konji podvojno dražji, kot so bili, in pri nas je pa carinski davek nedosežen. Popred sem pri enem konju 400 tudi 500 lir dobička naredil, a sedaj troški in carinski davek me stane od vsakega konja 1000 lir. Sedaj pa premislite. Komaj bi bilo če bi konje, tam pri Vas zastoj dobil."

Beseda je besedo dala in končno mi je vse ono potrdil, kar mi je pomorščak v Neapolji pravil. Sedaj vemo zakaj, da chilenska vlada, svoje pastir ravna v Italiji nastavlja, vemo pa tudi, da italijanska vlada in njeni konsuli, k tej mesramni bananiji s belimi sužnji moči, češ — nekaj denarja pa le pride v domovino! ***

Vzorno gospodarstvo ljubljanskega škofa Anton Bonaventura.

(Nadaljevanje s 3. strani.)

Zmeta za živino in tudi s človeštva ni prav nič varčen pri njih. Leta včasih pa le naleti na edino tedi pri sicer ponižnem kmečkem ljudstvu.

Spomladi, ob priitki, ko se je les plavil v Vrbovec, je hotel škofov oskrbnik v svoji jezi nekoga plaveca oklofutati. Ta pa ga je zagrabil ter ga vrgel v mrzle valove čeroče Drete, iz katerih se je komaj, komaj izkobil in se rešil. Ljudje pa ugibajo, kje je mož nalezel takšen "revma", da je moral sedaj v toplice.

Tako je torej škofovo gospodarstvo. V Gornjem gradu že nihe več noče graščini dati kaj na "upanje". Di Centa je dolgo časa jemal v trafiki cigare in cigarete na — bukvice, ravno tako tudi v gostilni vino za svoje potrebe, — česar si dozdaj še noben oskrbnik ni dovolil — in niti tega dolga graščina ne more poravnati, časi znaša ta vsota komaj — nekaj čez 1000 K.

Vsi simptomi pa kažejo, da se bliža škofovo gospodarstvo koneu in predno bo leto poteklo, bo vladal na graščini Gornji grad mesto slaboglasnega škofovega oskrbnika — sodni sečvester.

Gospod Leopold Guardia.

je na svojem potovanju pooblaščen pobirati naročnino za "Glas Svobode", in ga somišljenikom tople priporočamo. Upravništvo "Glas Svobode".

Sodr. P. M. Geshell

potuje sedaj za "Glas Svobode" po državi Michigan. Tamkajšnjem rojakom ga tople priporočamo. Uprav. "Gl. Svob."

Naši zastopniki.

Za Newark in državo New Jersey: Joe Mantony, 128 Stone st., Newark, N. J.
Za Brooklyn, N. Y.: Josip Ivanšek, 102 Messerole street.
Za Eveleth, Minn.: John Rozanc.
Za Calumet, Mich., in okolico: Leo Junko.
Za Chicago, Ill.: Frank Mladič, 587 So. Centre ave.
Za državo Wyoming: Loren Demšar.
Za La Salle Ill. in okolico: Valentin Potisek.
Za Conemough, Pa.: J. Bricelj.
Za Johnstown, Pa.: M. Štrukelj.
Za Claridge, Pa.: John Batitch.
Za Cleveland, O.: A. Kušnik.
Za Colorado: Joe Debevc.
Za Ravensdale, Wash.: C. Ermenc.
Za Roslyn, Wash.: A. Janček.
Za Milwaukee, Wisc.: John Kalan.
Za Joliet, Ill.: M. Požek.
Za Steelton, Pa.: Joe Majzelj.
Za Clinton, Ind.: John Kolar.
Opomba. — Cenjeni rojaki v navedenih krajih se smejo z zaupanjem obrniti na imenovane sodruge-zastopnike, bodisi z naročbo na list ali knjige.

Brež Zdravja - ni Sreče.

The Collins New York Medical Institute.

V tem mnogo let obstoječem zdravniškem zavodu je na čelu zdravnik "Specialist", kateri ima veliko izkušnjo v zdravljenju vsakovrstnih bolezni. A v svoji mnogoletni zdravniški praksi, posvetil je največjo važnost zdravljenju. Akutnih kroničnih in zastarelih bolezni MOŽKIH ŽENSKIH IN OTROČIH.

Iz vseh krpiev širne Amerike se mu zahvaljujejo ozdravljeni bolniki za popolno ozdravljenje bolezni z mnogobrojnimi pismenimi zahvalami.

Radi tega pozivlja, da se obrnejo na njega vsi, kateri so bolni slabi in nemočni in katere drugi niso mogli ozdraviti. Kakor hitro Vašo bolezen natanko pripozna — takoj se Vam v obširnem pismu v materinem jeziku nazaami celokupno stanje Vaše bolezni — kakor tudi navodilo, kako se imate ravnati in zdraviti, da čim prej popolnoma ozdravite, — ako je potrebno — pošle Vam tudi potrebna zdravila in sredstva s točnim navodilom, kako se morajo rabiti.

V dokaz njegove spretnosti nekoliko pismenih zahval in slik od ozdravljenih bolnikov.

Ozdravljen od mnogobrojnega reumatizma, bolečin v kosteh in živčnih bolni.

Mike Novak
125 Mohlen Ave. Pueblo, Colo.

Slavni Medical Institute:

Stem pismom se Vam zahvalujem, ker ste me ozdravili. Sedaj polnoma dobro šikim, kakor da ne bi bil nikdar zbol.

Priporočam Vas vsem rojakom širne Amerike kot najboljšega zdravnika ter Vas pozdravim Peter Šikonija
Box 285 Trimontau, Mich.

Jaz se Vam lepo zahvalujem, ker ste me ozdravili, da sedaj popolnoma dobro šikim, kakor da ne bi bil nikdar zbol.

Priporočam Vas vsem rojakom širne Amerike kot najboljšega zdravnika ter Vas pozdravim Peter Šikonija
Box 285 Trimontau, Mich.

Vam naznamim, da sem popolnoma ozdravila po Vaših. Zdravilih da ne čutim nikake bolečine več, za kar se Vam srečno zahvalujem. Če bodem še kdaj bolana, se bodem že vedela kam obrniti in tudi drugim Vas priporočam. — Vas pozdravim Vaša, do groba Vam hvaležna Maria Meglič,
1168 Western Ave, Chicago Ill.

Ozdravljen bolezn na očeh, glavobola in šumenja v oseh.

John Polanc,
Box 151 Rock Springs, Wyo.

Rojaki Slovenci! ako se v katerem koli slučaju obrnete na naš zavod — tedaj želimo, da nam točno opišete Vašo bolezen, koliko ste stari? Koliko časa traja bolezen? in vse druge podrobnosti javite. Vsa pisma naslavljajte naravnost na:

THE COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE

140 W. 34th St.,

Dr. R. Mielke, Medical Director.

New York, N. Y.

Ako osebno pridete, javite se v ofisu našega zdravniškega zavoda, — ordinirajočemu zdravniškemu direktorju vsaki dan od 10 ure do poludne do 5 ure popoldne. Ob nedeljih in piznikin od 10 dopoldne do 1 popoldne.

VODAK-OVA GOSTILNA

683 Loomis ul. na vogalu 18. Pl.
Ima lepo urejeno dvoraneza za zabave in zborovanja
TEL. CANAL 7641

Edward Pauch

gostilničar
663 Blue Island Avenue
CHICAGO.

TOM. KYTLICA

UNIJSKI TESARSKI MOJSTER
1294 Trumbull Ave., CHICAGO.
Sprejema vsa v njegovo stroko spadajoča dela po najnižji ceni, in se priporoča za obilna naročila.

KRITIČNI MOMENT.

Kadar kak član družine zboli, takrat mora biti odločitev hitra; razven v slučajih neprebavnosti, ali ne slasti do jedil, in da se počutite slabe, kar ne štejejo kritičnim momentom, in to tudi vemo,

vsako najmanjšo hrano redno prebavijo, pomnožujejo kri, in odstranjujejo vsako nevarnost od telesa. Kadarkoli se vam torej preti, da

nimate slasti do jedil,

se počutite utrujene,

imate teški glavobol,

nemorate mirno spati,

ali da ste bleđi je

čas, da uporabite Trinerjevo zdravilno grenko vino, ker le ono edino spravi vse prebavljenje zopet v pravi red. Dela, kri čisto, obraz lep, telo močno in živo. mišljenje.

RABITE GA V VSIH POTREBAH.

NA PRODAJ V LEKARNAH in PRI IZDELOVATELJU

Jože Triner

799 So. Ashland Ave.,

CHICAGO, ILLINOIS.

Trinerjeva Brinjevec in Slivovka so nepresegljive pijače.
Uprašajte trgovce po njih.

Trinerjevo zdravilno grenko vino,

je najpripravnije zdravilo za take bolezni, s kateri mi se hitro in zanesljivo ozdravi. Izvrtne učinkuje na želodčne žive in pospešuje aktivno vse organe, tako, da vsako najmanjšo hrano redno prebavijo, pomnožujejo kri, in odstranjujejo vsako nevarnost od telesa. Kadarkoli se vam torej pripeti, da